

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

MAKROGAZDASÁGI ÉS KÖLTSÉGVETÉSI ELŐREJELZÉS 2021-2025

2021. december

ÖSSZEFOGLALÓ

2021-ben kiemelt cél volt a járvány elleni védekezés, a magyar gazdaság újraindítása, a munkahelyek megvédése, a családok jövedelembiztonságának megőrzése és a vállalkozások támogatása. A kormánydöntések és a költségvetési törvény módosításának fókuszában a járvány elleni védekezés fenntartására és a gazdaság újraindítására irányuló döntések álltak annak érdekében, hogy hazánk mielőbb visszaállhasson a korábbi növekedési pályájára. Az év végére egyértelművé vált, hogy a magyar gazdaság újraindítása sikeres: a gazdaság teljesítménye az első három negyedévben 7,1%-kal nőtt, a beruházások 12% felett bővültek, a foglalkoztatottak száma 4,7 millióra emelkedett, a munkanélküliségi ráta pedig 4% alá csökkent. A magyar gazdaság mára meghaladta a járvány előtti teljesítményét.

Előretekintve, a V-alakú visszapattanást követően az idei év egészében 6,4%-os GDP-bővülés prognosztizálható, jövőre pedig 5,9%-kal nőhet a gazdaság. A növekedés húzóerejét az erős belső kereslet, valamint a kiépülő új exportkapacitások képezik. A magas bérdinamika, a 13. havi nyugdíj visszaépítése, a nyugdíjprémium, a családi adóvisszatérítés, a 25 év alattiak szja-mentessége, a közszférában megvalósuló béremelések egyaránt biztosítják a fogyasztás további növekedését. A beruházási aktivitást több tényező is élénkíti. A kibővített CSOK és az otthonfelújítási program a háztartások lakásberuházásait ösztönzi. A vállalati beruházások nemcsak a termelési kapacitások jelentős gyarapodását eredményezik, hanem a technológia-fejlesztés révén a termelékenységnövekedéshez is hozzájárulnak. Az állami fejlesztések tekintetében továbbra is jelentős uniós források állnak Magyarországra rendelkezésre az elkövetkező években.

A kedvezően alakuló belső kereslettel szemben azonban a növekedési előrejelzést számos lefelé mutató külső kockázati tényező övezi. A berobbanó koronavírus-járvány hatására hirtelen visszaeső kivitel hamar visszaállt a pandémia előtti szintre, a rendelkezésre álló termelői és szállítási kapacitások azonban a megnövekedett keresletet nem tudták követni. Az elmúlt hónapokban tapasztalt globális alkatrészhiány és az ellátási láncok akadózása a világkereskedelemben jelentős fennakadásokat okoz. Az állandósulni látszó problémák hatásaként a feldolgozóipari termelés és értékesítés az elkövetkező időszakban a korábban vártnál jóval visszafogottabb lehet Magyarországon is. Szintén jelentős kockázati tényező a globális szinten felgyorsult infláció. A világszerte folyó folyamatok eredményeként a megemelkedő energia- és alapanyagárak fokozatosan begyűrűződnék a feldolgozóipari termékek és szolgáltatások árába, ezáltal negatívan befolyásolva a keresletet. Ezen túlmenően a fejlett országokban alkalmazott támogató fiskális és monetáris politikák is egyre inkább kifutnak, amely a fogyasztás és beruházások mérséklődésében is jelentkezik. Mindezek tükrében a járvány hosszú távú hatásaként lassuló növekedés várható a főbb gazdasági centrumokban a következő évek során.

Az előrejelzés azzal számol, hogy a jövő év tavaszára részben normalizálódnak a világszerte nyersanyag- és energiaárak, az alkatrészhiány pedig 2022 második felére rendeződhet. A hazai feldolgozóipari termelés így a következő évben ismét lendületet vehet. Pozitív kockázatot képeznek a háztartásokhoz áramló többletjövedelmek, amelyek akár a jelenleg vártnál is nagyobb konjunkturális hatást válthatnak ki.

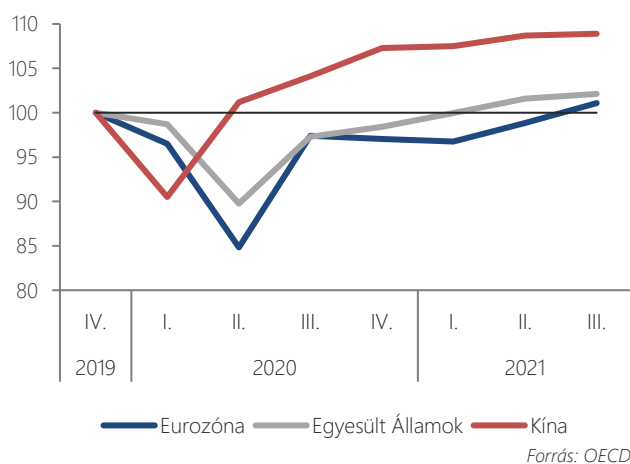
A gyors helyreállásnak köszönhetően a magyar gazdaság teljesítményét már kisebb mértékben szükséges állami beruházásokon keresztül is ösztönözni. A jövő évi költségvetési hiánycélt ezért a Kormány a költségvetési törvényben meghatározottnál alacsonyabbra, GDP arányosan 4,9%-osra csökkenti. Összhangban a 2010 utáni gazdaságpolitikával, az államadósság is csökkenő pályára áll, amelynek GDP arányos értéke az előrejelzési horizont végére 69,3%-ra mérséklődik. Mindezek hozzájárulnak az egyensúlyi mutatók további javulásához, erősítve Magyarországi pénzügyi stabilitását.

1. MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK ÉS ELŐREJELZÉS

1.1. KÜLSŐ KÖRNYEZET

A 2020 elején kitört koronavírus-járvány nyomán a világgazdaság teljesítménye 3,4%-kal csökkent a tavalyi évben, amely több mint kétszerese a 2008-as pénzügyi válságot követő visszaesésnek. A Kínából kiinduló járvány az ázsiai ország gazdaságát vetette vissza legkorábban 2020 elején. Az Egyesült Államok és az Európai Unió gazdasága a tavalyi év második negyedében szenvedte el a legnagyobb visszaesést. A nagy gazdasági lefagyást 2020 elején gyors felengedés követte a tavalyi év második felében, azonban az idő előrehaladtával egy lassú kilábalás képe bontakozik ki: míg 2020 első félévében a járványügyi korlátozások következtében világszerte álltak le ágazatok, addig a második felére az újra élénkülő kereslet kínálati szűkösségekkel szembesült. Kulcsfontosságú területek, köztük a globális logisztikai ágazat, a nyersanyag előállítás és a chipgyártás kapacitásai bizonyultak elégtelennek.

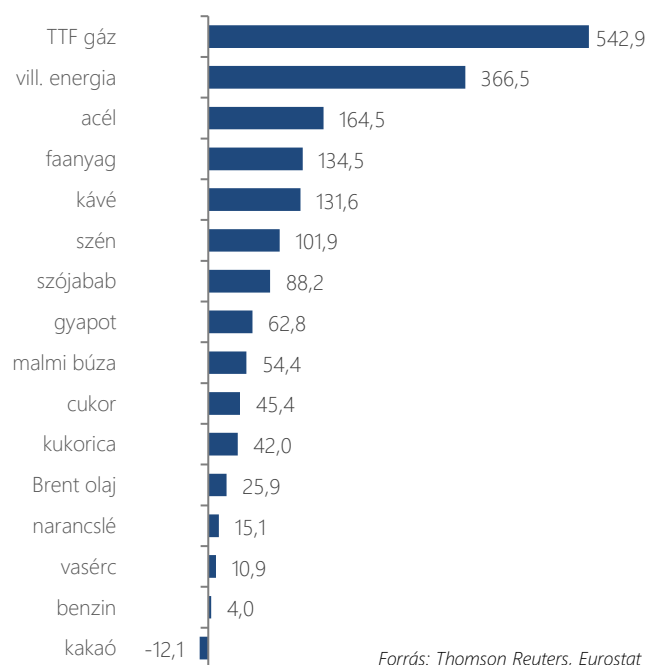
1. ábra: A GDP alakulása
(2019 IV. negyedév=100%)

A 2020-ban tapasztalt kihívások 2021-ben is fennmaradtak: az oltások elérhetővé válása és az egyes földrajzi régiókban megvalósult gyors immunizáció ellenére a koronavírus fertőzések száma továbbra is magas a világban, ugyanakkor az újabb járványhullámok kezelésére jellemzően a gazdaságot kevésbé érintő korlátozások kerülnek bevezetésre. Mindazonáltal a tartósan károsodott ellátási láncok miatt egyes szegmensekben kialakult globális áru- és

nyersanyaghiány nemcsak a kilábalást fogja vissza, hanem évtizedek óta nem látott drágulást is eredményezett. Ehhez az utóbbi hónapokban megtöbbszöröződött energiaárak is számottevően hozzájárultak.

2. ábra: Egyes nyersanyagok világgpiaci árának alakulása (%-os változás a 2019-es átlagárhoz képest, december elején, euróban illetve dollárban jegyzett áron)

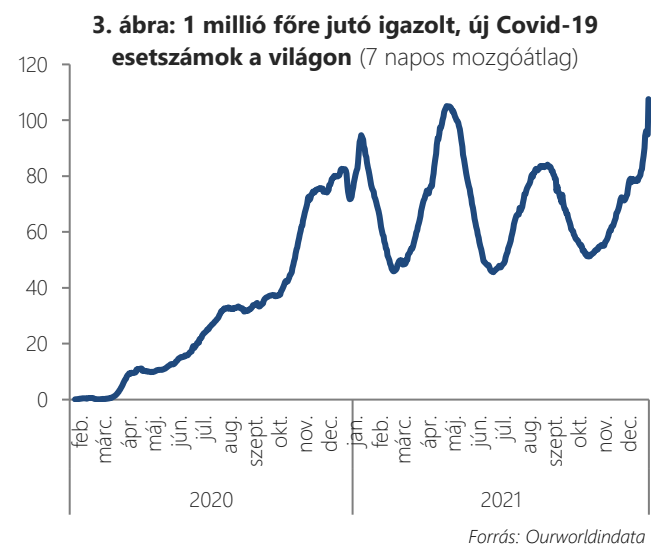
Az Egyesült Államokban a nagymértékű fiskális és monetáris impulzusoknak köszönhetően a gazdaság az év első negyedében már meghaladta a járvány előtti kibocsátási szintjét. Ugyanakkor a teljes kilábalást hátráltatják az ellátási láncbéli nehézségek és a válság előtti szintnél magasabban alakuló munkanélküliségi ráta is. Az idei évre prognosztizálható 5% feletti növekedés a következő években lassulhat. A jövőbeni gazdasági növekedés hajtómotorja a belső kereslet, ezen belül elsősorban a fogyasztás lehet. Efelé mutató pozitív jel, hogy a belső kereslet erős és a bizalmi indexek alapján a feldolgozóipar is optimista az alapanyaghiányt leszámítva. A megerősödő infláció miatt viszont az amerikai jegybank szigorító lépésekbe kezdett: 2022 tavaszán leállítja értékpapír-vásárlásait, azt követően

pedig kamatemelésbe kezdhet. Előretekintve lefelé mutató kockázatot képez a Kínával való politikai, gazdasági és kereskedelmi rivalizálás, amely a 2019-ben lezárt kereskedelmi háborúk újjáéledéséhez vezethet.

Az euróövezet növekedése már a járványhelyzetet megelőzően is kifulladásban volt, amely elsősorban a feldolgozóiparban látott lassulásban mutatkozott meg. A 2020 tavaszán tapasztalt visszaesést az EKB hathatós támogatása és a tagországok fiskális ösztönzői révén erőteljes visszapattanás követte, ugyanakkor a kibocsátás a válság előtti szintjét csak az idei év második felére érte el. Az ipari termelés viszonylag gyorsan, az év elejére már visszaállt a válság előtt látott szintre, ugyanakkor a beszállítói nehézségek következtében kialakult, elsősorban az európai ipar számára kiemelt jelentőségű autóiipart sújtó félvezetőhiány miatt az övezet termelése az év egészében stagnált. A jövőbeni növekedés forrása az euróövezet esetében is a felerősödő belső kereslet lehet. Ezen belül a háztartások megtakarításának csökkenésével párhuzamosan a fogyasztás megélénkülése, valamint az EU-s helyreállítási tervek következtében kibontakozó beruházások mutatnak a növekedés irányába. A nyersanyag- és energiaárak növekedése miatt kibontakozó, a 90-es évek óta nem tapasztalt infláció ellenére az Európai Központi Bank egyelőre fenntartja támogató kamatpolitikáját, a válsághoz kapcsolódóan indított mennyiségi vásárlási programját azonban – a Fedhez hasonlóan – 2022. március végéig kivezetni tervezi.

Kínában a tavalyi évben is pozitív GDP növekedés után idén még erőteljesebb bővülés prognosztizálható, amely főként az újrainduló exportnak és a beruházásoknak köszönhetően éves alapon megközelítheti a 8%-ot. Ugyanakkor jelentős növekedési kockázatok mutatkoznak az ázsiai ország esetében. Ilyen egyfelől a kínai növekedésben hangsúlyos ingatlanfejlesztési szektor problémái, amelynek esetleges eszkalálódása a világgazdasági folyamatokra is kihathat. Másfelől a kínaiak által alkalmazott zéró-COVID megközelítés egy esetlegesen felbukkanó fertőzési gócnál rendszerint szigorú hatósági járványintézkedéseket von maga után, amely akár a világgazdaságot is kiszolgáló ipari központok működésének átmeneti felfüggesztésével járhat.

A 2020-as visszaesést követő újraindulás nyomán magas növekedési ütemek vetíthetők előre a legtöbb ország esetében 2021-ben. 2022-től mérsékeltebb, hosszú távú növekedési ütemhez visszatérő dinamika várható, aminek fő támasza a belső kereslet fellendülése lehet. Ugyanakkor az új vírusvariánsok megjelenése negatívan érintheti a gazdasági kilátásokat. A beszállítói láncok tartós károsodása, a kínai ingatlanpiac nehézségei, az ázsiai nyersanyagexport csökkenése szintén negatív kockázatot vetítenek előre a világgazdasági folyamatok alakulásában.

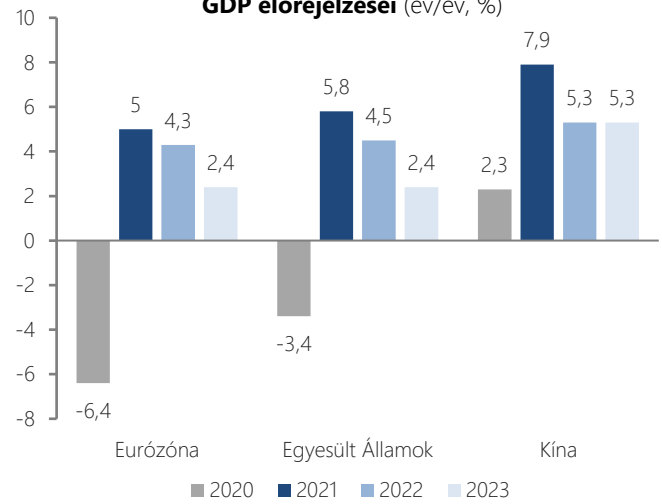
A globális növekedési kilátásokat pénzügyi oldalról is kockázatok övezik. A történelmi magasságokba, a GDP mintegy 350%-ára emelkedett globális adósság és a megemelkedett infláció által is indukált monetáris szigorítások miatt emelkedő finanszírozási költségek keresletszűkítő hatásokkal járnak, valamint egyes helyeken fenntarthatósági problémákat is kiválthatnak. A járvány kitörésekor még a mérsékelt infláció által is lehetővé tett alacsony hozamkörnyezet biztosította a magas adósságállományok továbbnövelésének fenntarthatóságát. 2021-ben azonban változott a helyzet és bár a fejlett piaci jegybankok kamatemelései még váratnak magukra, a Fed novembertől havi 15, decembertől havi 30 milliárd dollárral mérsékli eszközvásárlásait, ezzel az ütemmel pedig a program 2022 márciusára kivezetésre kerülhet. A piac ekkorra várja a kamatemelési ciklus megkezdését is a Fed-től. Az amerikai jegybank lépései a pénzügyi kondíciókat másutt is szigorításra kényszerítik: a tapering mérsékli a piaci likviditást, az inflációs várakozások

emelkedése, majd a közlegő amerikai kamatemelés pedig felfelé mozgatja a hozamkörnyezetet, ezek pedig az amerikai és a globális piacokon is átrendeződések indíthatnak el. Egyrészt a tőke kockázatmentes eszközökbe áramlása megtörheti a részvénypiacok szárnyalását. Másrészt az amerikai szigorítások hatására a dollárban eladósodott feltörekvő országok adósságterhei is tovább fognak növekedni. Ezek a folyamatok globálisan és régiós viszonylatban is kevésbé támogató monetáris kondíciókat vetítenek előre az elkövetkező időszakra.

A magyar gazdaság szempontjából meghatározó külpiacokon összességében 2022-ben is még magas növekedési ütemek várhatók, azonban a kilábalási folyamatokat számos kockázat övezi. Mindezek következtében alapvetően jól teljesíthet az

exportszektor, ugyanakkor ismételten volatilisabbé váló időszakok beköszönte nem zárható ki.

4. ábra: Az Európai Bizottság GDP előrejelzései (év/év, %)

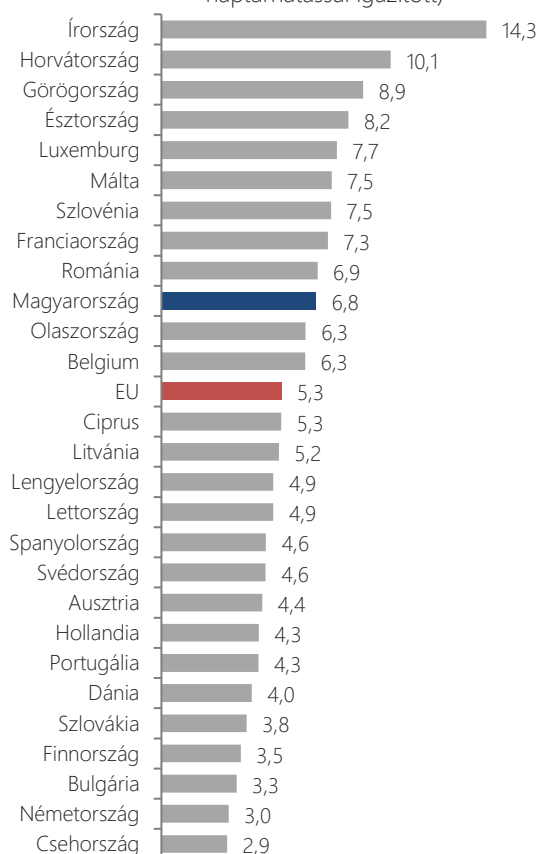
1.2. MAKROGAZDASÁGI HELYZETKÉP

GDP és az ágazatok teljesítményének alakulása

A 2021-es év első hónapjait még a pandémia elleni védekezés határozta meg, ugyanakkor az elsők között megkezdett és gyors immunizációt lehetővé tevő magyar oltási programnak is köszönhetően a második negyedévtől kezdve újraindulhatott a gazdaság. A gyors kilábalást támogatta, hogy a járvány, eltérően a 2008-as pénzügyi világválsághoz, egy stabil fundamentumokkal rendelkező, dinamikus növekedési pályán haladó Magyarországot ért. A 2017-2019-es időszakban átlagosan 4,8 százalékkal bővült a magyar gazdaság, amely több mint kétszeresen haladta meg az Unió növekedését (2,2%).

5. ábra: GDP alakulása

(2021. I.-III. negyedév, év/év %, szezonális és naptárhatással igazított)

Forrás: Eurostat

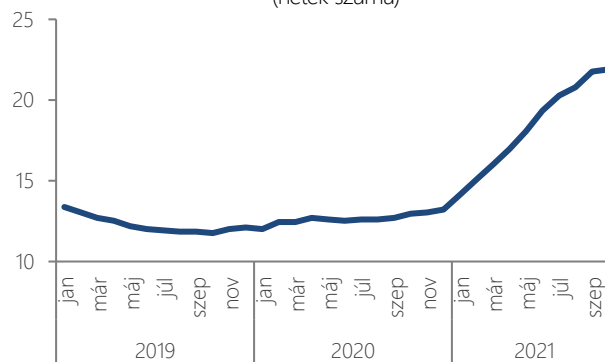
A magyar gazdaság 2021 első kilenc hónapjában – a Kormány által meghozott intézkedéseknek is köszönhetően – 1,7 százalékponttal jobb teljesítményt nyújtott az uniós átlagnál. A korlátozások feloldásával a gazdasági ágazatok többsége újra lendületet vett. A 2021 első kilenc

hónapjában 7,1%-kal bővülő GDP-hez legnagyobb mértékben, 3 százalékponttal a szolgáltatások járultak hozzá. A pénzügyi, infokommunikációs és ingatlan ágazatok jelentősen meghaladták a járvány előtti teljesítményüket. Ugyanakkor az európai összehasonlításban nagy súllyal rendelkező turizmus és kapcsolódó ágazatai a rekordot döntő belföldi vendégforgalom ellenére továbbra is elmaradnak a pandémia előtti kibocsátási szintjüktől, elsősorban a kevesebb hazánkba látogató külföldi turista miatt.

Az ipart, azon belül is a járműgyártást hátráltatják a globális ellátási láncokban tapasztalható fennakadások. Ugyan az autógyárak leállásai visszavetették az ipari kibocsátást a harmadik negyedévben, a szektor így is 2,6 százalékponttal növelte a gazdaság teljesítményét. A kezdetben elsődlegesen az autógyártást érintő készlethiány már több alág termelésére is negatív hatással van, így az ágazat helyreállása elhúzódhat.

6. ábra: Várakozási idő a mikrochipek megrendelése és szállítása között

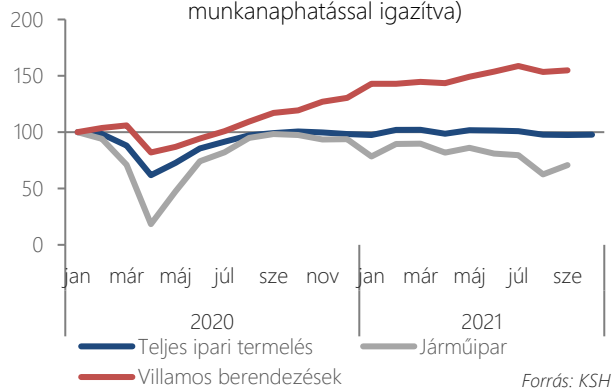
(hetek száma)

Forrás: Susquehanna Financial Group

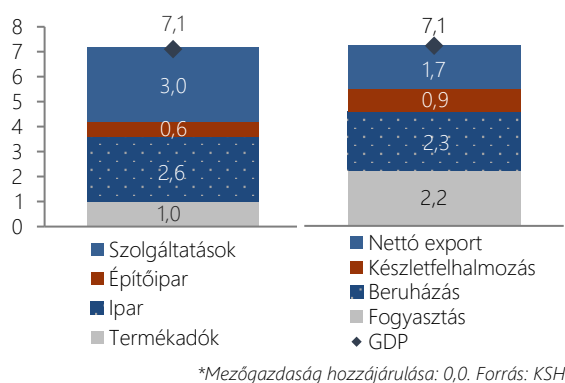
A kedvezőtlen hatásokat azonban ellensúlyozza, hogy a hazánkba települő akkumulátorgyártók már megkezdtek termelésük felfuttatását, amely a villamos berendezések alágazat kiemelkedő növekedését eredményezte. Emellett a közelmúltban bejelentett további akkumulátorgyártó és beszállító beruházások folytatódó termelés-felfutást vetítenek előre, így Magyarország a járműiparban zajló elektromos hajtási láncrea való átállás nyertese lehet.

7. ábra: Az ipari termelés volumenének változása (2020. január = 100, szezonálisan és munkanaphatással igazítva)

A kedvezőtlen időjárási körülményekhez köthetően az agrárium kibocsátása csökkent. Végül, de nem utolsósorban a magára találó építőipar relatív kis súlya ellenére jelentős, 0,6 százalékpontos növekedési hozzájárulást tudott felmutatni az első kilenc hónapban.

8. ábra: 2021. I-III. negyedéves GDP növekedés összetevői* (százalékpont)

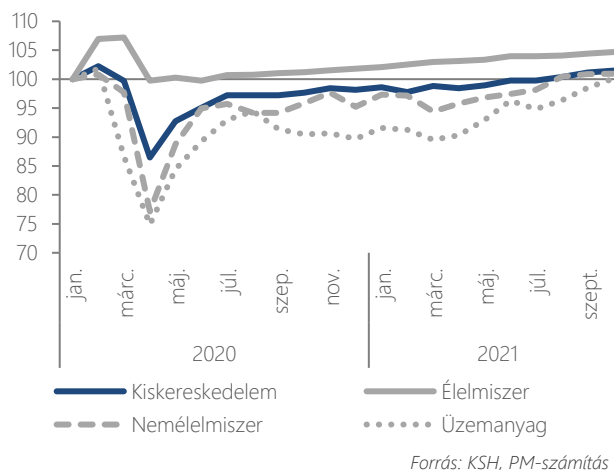

Fogyasztás

A felhasználási oldalt tekintve a koronavírus-járvány a háztartások fogyasztásának bővülését is megakasztotta 2020-ban. A kedvezőtlen hatásokat mérsékeltek a Kormány magas foglalkoztatottság fenntartását elősegítő intézkedései, valamint a gazdaság újraindítását támogató lépései. Ezeknek is köszönhetően a korábbi rekordokat is megdöntő foglalkoztatottak száma, valamint a keresetek emelkedése növelték a háztartások rendelkezésre álló jövedelmét, így a járványügyi helyzet enyhülésével a fogyasztás is élénkülésnek indult. A kedvező folyamatoknak köszönhetően 2021. második negyedétől a háztartások fogyasztása ismételen pozitívan járult hozzá a gazdasági teljesítményhez, ezzel párhuzamosan az összesített kiskereskedelmi

forgalom augusztus óta felülmúlja a lezárások előtti volumenét, októberre pedig már minden fő komponense, így a korábban legnagyobb elmaradást mutató üzemanyag-forgalom is meghaladta a 2020. januári szintet.

9. ábra: Kiskereskedelmi forgalom volumenének változása (2020. január = 100, szez. és munkanaphatással ig.)

A háztartási hitelállomány 2021. I. félévében is tovább bővült, amelyet a lakáshitelek és babaváró hitelek iránti fokozott érdeklődés támogatott. A második negyedév során kibocsátott lakáshitelek 364 milliárd forintos volumene új történelmi csúcst ért el, amelyhez a 2021-től elérhető új otthonteremtési támogatások jelentős mértékben hozzájárultak. A babaváró hitelek állománya a második negyedév végén 1334 milliárd forintot tett ki, így ez a demográfiai fordulatot ösztönző eszköz június végén már a háztartások hitelállományának mintegy 15 százalékát adta.

Mindezek eredőjeként 2021 első három negyedévében a háztartások fogyasztási kiadásai 2,3%-kal nőttek. Előretekintve a háztartások fogyasztásának növekedése erősen dinamizálódik. Egyrészt a magas megtakarítási ráta, illetve az alacsony hitelállomány jelentős növekedési tartalékot képeznek az elkövetkező években. Másrészt az államilag támogatott hitelprogramok (CSOK, Babaváró hitel) a következő időszakban is támaszt adhatnak a háztartási hitelezésnek. Harmadrészt a tovább növekvő foglalkoztatottság, valamint a keresetek minimálbéremelések és kormányzati intézkedések révén is támogatott gyors emelkedése a háztartások rendelkezésre álló jövedelmét bővíti, jelentősen meghaladva az

átmenetileg magasabb árdinamika fékező hatását. Negyedrészt a kedvező folyamatokhoz a kormányzati intézkedések, többek között a nyugdíjprémium, a 13. havi nyugdíj visszaépítése, a 25 év alattiak SZJA mentességének bevezetése, illetve a gyermeket nevelő családok adó-visszatérítése hathatósan hozzájárulnak (1. számú keretes írás). Mindemellett a

külföldi turisták fokozatos visszatérése nem csupán a turizmusra, hanem a kiskereskedelemre és fogyasztásra is egyaránt pozitív hatást gyakorolhat. Mindezeknek köszönhetően a lakossági fogyasztás az elkövetkezendő időszakban a korábbiaknál is nagyobb mértékben fogja támogatni a gazdasági növekedést.

1. számú keretes írás: Jövedelemnövelő kormányzati intézkedések és makrogazdasági hatásuk 2022-ben

A GDP összetevőinek alakulását tekintve a 2013-2019. években a fogyasztás adta hozzávetőlegesen a GDP-növekedés felét. Ehhez hozzájárult a bővülő foglalkoztatás, a bér- és adómegállapodás eredményeként kétszámjegyű mértékűre gyorsult bérnövekedés, a közsféra életpálya programjai és nem utolsósorban a családok számára biztosított támogatások emelkedése. A 2020 márciusában Magyarországon is megjelenő koronavírus-járvány ugyan a háztartások fogyasztásának alakulását is kedvezőtlenül érintette, azonban 2020 harmadik negyedévétől a fogyasztás újra növekvő pályára állt.

2022-ben a fogyasztás bővülése az alábbi intézkedéseknek köszönhetően jelentősen gyorsulni fog, így az továbbra is a növekedés egyik fő hajtóereje marad:

- (1) **Fiatalok adókedvezménye:** A Kormány kiemelt figyelmet fordít a fiatalok önálló életkezdésének segítésére, így bővíti a nekik szóló támogatások körét a gazdaság-újraindítási akcióterv részeként. 2022. január 1-től nem kell személyi jövedelemadót fizetniük a 25 év alatti fiataloknak az előző évi átlagbér összegéig.
- (2) **Családok adókedvezménye:** A magyar gazdasági növekedés az egyik leggyorsabb az Európai Unióban, ami lehetővé teszi, hogy a gyermeket nevelő szülők 2022 elején visszakapják a 2021-ben befizetett személyi jövedelemadójukat. A gazdaság sikeres újraindításának köszönhetően a gyermeket nevelő szülők részesülnek majd adóvisszatérítésben, ami mintegy 600 milliárd forintot meghaladó támogatást jelent a háztartásoknak.
- (3) **Nyugdíjasok támogatása:** A Kormány eddig is nagy figyelmet fordított a nyugdíjak értékállóságának biztosítására, és a továbbiakban is e szerint fog cselekedni. A tervezettnél magasabb áremelkedés miatt 2021. júniusában és novemberében a Kormány visszamenőleges nyugdíjemelést hajtott végre. A magyar gazdaság sikeres és gyors talpra állásának köszönhetően minden időskorú egységesen a törvényileg szabályozott maximumot, azaz 80 ezer forintos nyugdíjprémiumot kapott kézhez novemberben. Emellett visszaépítésre kerül a 13. havi nyugdíj is, amelynek első részletét 2021-ben kapták kézhez a nyugdíjasok, 2022 elején pedig már a teljes, 4 heti plusz nyugdíjat vehetik kézhez a jogosultak. A nyugdíjak és nyugdíjszerű ellátások a várható infláció magasabb szintje miatt 2022. január 1-jén a költségvetésben tervezett 3% helyett 5%-kal emelkednek.
- (4) **Ágazati béremelések:** A makrogazdasági fundamentumok kedvező alakulása a közszférában is lehetőséget ad bérfejlesztésekre. Az orvosok jelentős béremelésben részesülnek, amely során a fizetések 2021-től kezdődően három év alatt minden korábbinál nagyobb mértékben fognak növekedni. Nemcsak a szakorvosok, hanem az alapellátásban dolgozó orvosok és szakdolgozók jövedelme is emelkedik. 2022 januárjától az ápolók fizetése 21%-kal, a bölcsődei dolgozók, a szociális dolgozók és a kulturális szférában dolgozók bére 20%-kal lesz magasabb. 2022. január elsejétől 10%-kal nő a pedagógusok bére. Mindezek

mellett a honvédelmi és rendvédelmi dolgozók „fegyverpénz” címén jövő év elején egy összegben hat havi fizetésüket kapják meg, továbbá január elsejétől 10%-os béremelésben részesülnek.

- (5) **Minimálbér-emelés:** A Kormány kiemelt célja, hogy a gazdasági növekedés eredményeiből a gazdaság minden szereplője részesedjen. Ennek egyik elemeként 20 százalékos minimálbér-emelést hajt végre: 2021. január elsejétől a minimálbér 200 ezer forintra, a garantált bérminimum pedig 260 ezer forintra növekszik. A minimálbérrel együtt a minimálbérhez kötött családtámogatások (csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj) is emelkednek és a közfoglalkoztatottak bére is jelentős mértékben nő. Ezzel párhuzamosan jövő januártól megszűnik az 1,5 százalékos szakképzési hozzájárulás, valamint 2,5 százalékponttal csökken a szociális hozzájárulási adó. Emellett 10 százalékra mérséklődik a kisvállalati adó kulcsa, és meghosszabbítják a kis- és középvállalkozások kedvezményét is a helyi iparüzési adóban, így jövőre is maximum 1 százalék adót fognak fizetni. Az így megvalósuló adócsökkentés mintegy 750 milliárd forintot hagy a vállalkozásoknál, amelyet azok a béremelések finanszírozására fordíthatnak.

A Kormány által meghozott intézkedéseknek köszönhetően a 2022-es évben közel 1800 milliárd forint többletjövedelem jut a háztartásokhoz, amely számottevő mértékben támogatja a növekedési folyamatokat is. A családokhoz jutó összegek legnagyobb hányada várhatóan a fogyasztást bővíti, kisebb részben pedig egyfelől a háztartások megtakarításait gyarapítják, másfelől a lakásberuházásokhoz, illetve az ingatlan-felújításokhoz kerülnek felhasználásra. A kormányzat háztartások jövedelmét közvetlenül növelő intézkedéseinek eredményeként a gazdaság 2022-es növekedési teljesítménye összességében 1,6 százalékponttal, azon belül pedig a háztartások fogyasztási kiadásának bővülése mintegy 4,6 százalékponttal lehet magasabb. Emellett a kedvező tovagyrűződő hatások, valamint a háztartások fogyasztássimító magatartása révén a 2022-t követő évek növekedési pályája is magasabb szintre kerül.

A kormányzati intézkedések hatása 2022-ben

(százalékpontos hozzájárulás a növekedési ütemhez)

	Fogyasztási kiadás	GDP
Fiatalok adókedvezménye	0.45	0.15
Családok adókedvezménye	0.99	0.44
Nyugdíjasok támogatása	0.57	0.19
Ágazati béremelések	1.07	0.35
Minimálbér-emelés	1.52	0.50
Összesen	4.59	1.63

Forrás: PM-számítás

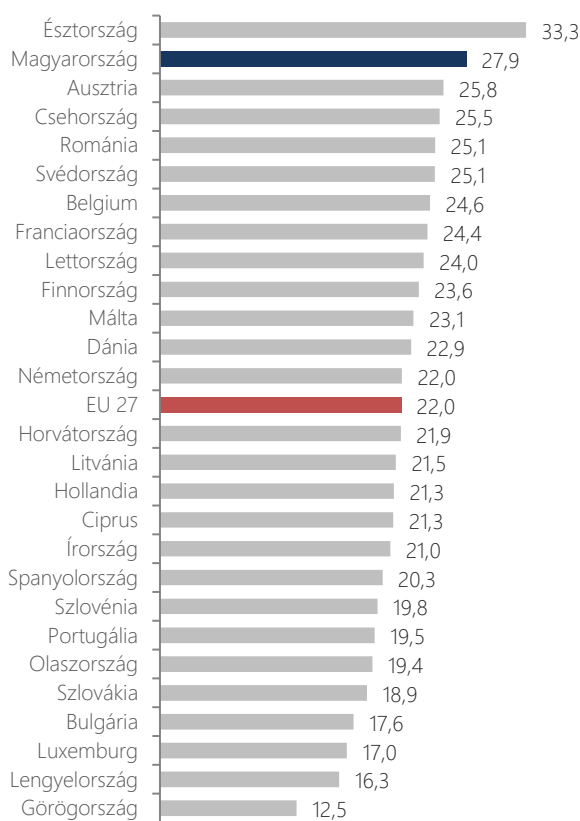
Beruházások

2021 első három negyedéve során több mint 10 700 milliárd forint értékű fejlesztés valósult meg Magyarországon, amelynek eredményeként a beruházási aktivitás 8,7%-kal múlta felül az egy évvel ezelőtti teljesítményt. Így 2010 óta már összesen 75%-kal bővültek a fejlesztések, amelynek köszönhetően hazánk beruházási rátája a 2010-ben mért 20,1%-ról mostanra 27,9%-ra emelkedett. Ezzel az eredménnyel hazánk továbbra is a második helyen szerepel az európai uniós országok rangsorában.

A folyamatokat támogatják a Kormánynak a koronavírus-járvány kedvezőtlen gazdasági hatásainak tompítására, a gazdaság újraindítására, az exportpiacokon elért sikerek fenntartására, valamint a munkahelyek megőrzésére és újak teremtése érdekében meghozott gazdaságvédelmi intézkedései. Az ezek révén megvalósuló fejlesztések közvetlenül, valamint a későbbiekben a termelés felfutásán keresztül is érdemben támogatják a növekedést.

A vállalkozások körében 9,9%-kal emelkedtek a fejlesztések 2021 első három negyedéve során, amelyen belül a feldolgozóiparban és a szolgáltatásban tevékenykedő vállalkozások is dinamikusan növelték beruházásaikat: kiugró mértékű emelkedés volt megfigyelhető többek között a járműipar, gépgyártás, fémipar, gyógyszergyártás, élelmiszeripar és a kereskedelem területén.

10. ábra: Beruházási ráták 2021. III. né-ben
(GDP %-ában, 4 negyedéves gördülő összegek)

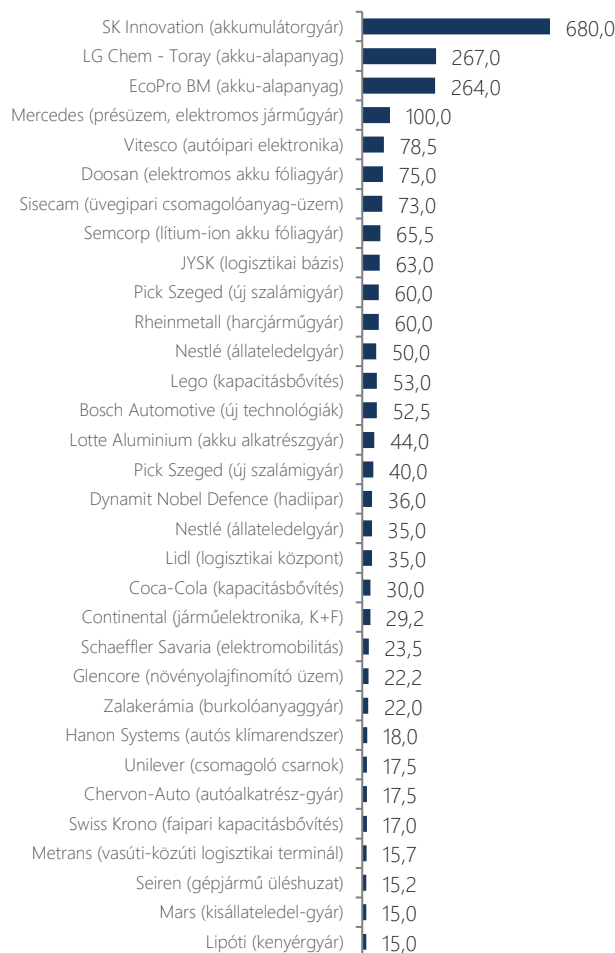

Forrás: Eurostat, PM-számítás

Ki kell emelni, hogy a koronavírus-járvány hatására óvatosabbá váló üzleti döntések közepette továbbra is kiemelkedő hazánk tőkevonzó képessége: a 2020 eleje óta bejelentett nagyvállalati fejlesztések meghaladják a 3 600 milliárd forintot, ami az éves hazai GDP mintegy 7%-át kitevő összeg. Középtávon, az ezen beruházások révén kiépülő többletkapacitások éves szinten mintegy 11-18 ezer milliárd forinttal emelhetik hazánk exportteljesítményét, amely a jelenlegi éves magyar árukivitel nagyságrendileg 30-49%-át jelenti. Mindent egybevéve – a beruházási és az export hatásokon keresztül – az elkövetkező években csupán a fenti projektek összességében 11-15 százalékpontos GDP többletet generálhatnak.

A háztartások beruházásait illetően, 2021 első három negyedévet megugró építési kedv jellemezte, ugyanis 22,4 ezer darab új építési engedély kiadására került sor, amely 30%-os lendületes bővülést jelent éves összevetésben. Emellett a felépült lakások száma megközelítette a tavalyi év kiemelkedő teljesítményét. A lakásépítéseknek új lökést ad a tavaly ősszel bejelentett, eddigi legnagyobb Otthonteremtési Program. Ennek keretében 2021-ben és 2022-ben mintegy 100-100 ezer darab lakáskorszerűsítésre kerülhet sor. Így az Otthonteremtési Program – a lakásépítéseken és felújításokon keresztül – 2021 és 2022 során egyaránt a nemzetgazdasági hozzáadott érték 1,5%-ának realizálásához ad hathatós támaszt.

11. ábra: 2020 eleje óta bejelentett nagy volumenű beruházások (milliárd forint)

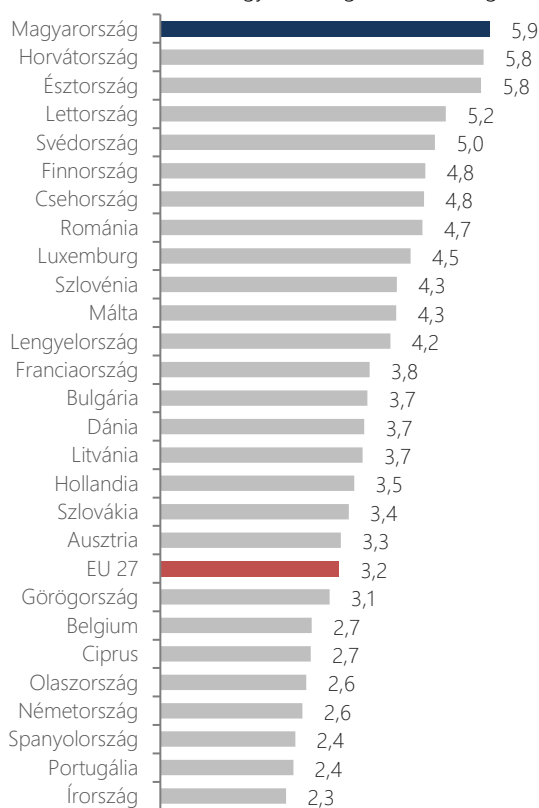
Forrás: PM-gyűjtés

2021 első felében folyó áron mérve – hasonlóan a megelőző évhez – 1 100 milliárd forintot meghaladó mértékű állami beruházás valósult meg. Ennek eredményeként az állami beruházási ráta 5,9%-os volt az idei második negyedévben, amellyel továbbra

is éllavas uniós összevetésben. Az elkövetkező negyedévek során a kormányzat beruházási teljesítményét emelhetik a 2014-2020-as uniós ciklus még fel nem használt forrásai. Előretekintve, rekordösszegű új EU transzfer áll Magyarország rendelkezésére a jelenlegi évtizedben. Egyfelől a 2021-2027-es időszakban 22,5 milliárd eurós kohéziós, valamint 11,9 milliárd eurós agrárpolitikai forrásokra számíthat hazánk. Másfelől a Next Generation EU keretösszegéből Magyarország 8,5 milliárd euró vissza nem térítendő forrásra is jogosult. A 2021-2027-es időszakban elérhető több mint 40 milliárd eurós összeg az elkövetkező hét évben évente átlagosan a hazai GDP mintegy 3,4%-át éri el.

12. ábra: Állami beruházási ráták 2021. II. né-ben

(GDP %-ában, 4 negyedéves gördülő összegek)

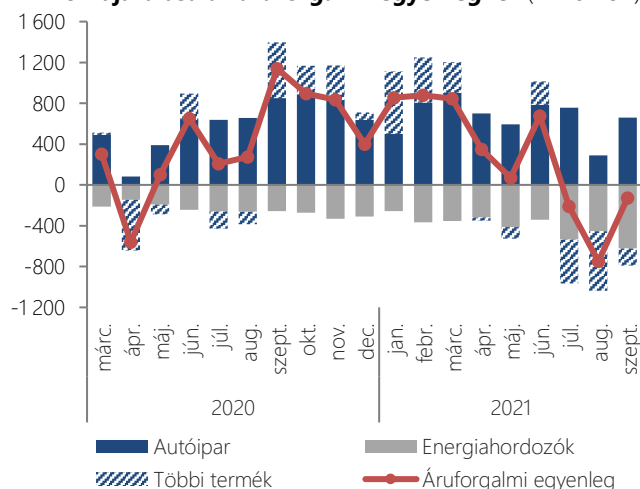
Forrás: Eurostat, PM-számítás

A tartósan az EU élmezőnyében szereplő beruházási ráta, a folyamatban lévő nagy volumenű kapacitásbővítések, valamint a vonzó vállalati adózási környezet egyaránt megalapozzák a magyar gazdaság dinamikus bővülését a 2025-ig tartó előrejelzési horizonton.

Külkereskedelem

A tavaly áprilisi külkereskedelmi visszaesést az ipar lendületnyerésével párhuzamosan az év második felére sikerült ledolgozni. Ugyanakkor az idei év harmadik negyedévében a gyengélkedő kivitel nyomán az áruegyenleg átmenetileg negatív tartományba fordult. A mérleg romlásához főként az autóipar visszafogott teljesítménye járult hozzá, mivel a nyár folyamán sorozatosak voltak a globális alkatrészhiány által bekövetkező járműipari gyárleállások, illetve azt követően több helyütt alacsonyabb kapacitással folytatódott a termelés. Az idei év második felében az energiahordozók jelentősen drágultak, amely szintén a külkereskedelmi mérleg romlásának irányába hat. Az árukivitel harmadik negyedéves romlását részben ellensúlyozza a növekvő szolgáltatás-export. Az oltások előrehaladása és a visszaszoruló fertőzéseknek köszönhetően a járvány által különösen sújtott ágazatok – például a szolgáltatás kivitelben jelentős súlyt képviselő turizmus, vagy szállítási szolgáltatások – folytathatták a tavalyi év visszaesését követő kilábalásukat. Előretekintve a globális ellátási láncok nehézségeinek rendeződése következtében helyreálló ipari teljesítmény, a visszatérő utazási kedv, valamint az elmúlt időszakban bejelentett nagy volumenű kapacitásnövelő beruházások a kivitel erősödésének irányába hatnak. Továbbá az energiaárak határidős áruk alapján várható normalizálódása mérsékelheti az importszámát. Mindezek eredményeképp a külkereskedelmi mérleg fokozatosan ismét többletbe fordulhat.

13. ábra: A járműipar és az energiahordozók hozzájárulása az áruforgalmi egyenleghez (millió EUR)

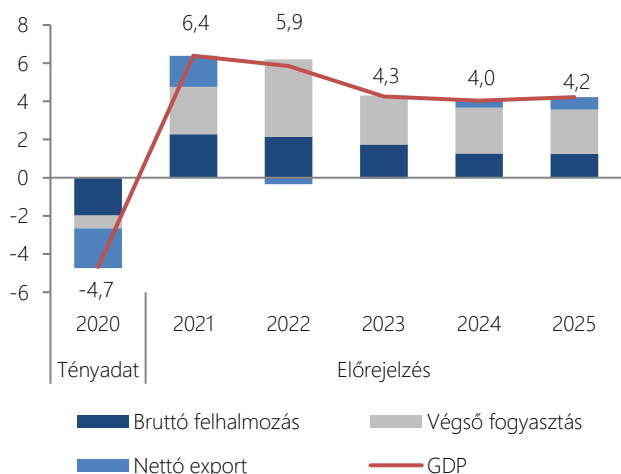
Forrás: KSH, PM-számítás

Növekedési prognózis

Bár a globális alkatrészhiány és az Európa-szerte újra felerősödött járványhullámhoz köthető külső keresleti bizonytalanságok negatív növekedési kockázatot képeznek az elkövetkezendő hónapokban, az első három negyedév dinamikus növekedési teljesítményének köszönhetően 2021-ben rekordmagas, 6,4%-os lehet a GDP bővülés, amelyhez a fogyasztás, beruházás és exportteljesítmény közel egyforma arányba járulhat hozzá.

Előretekintve növekedési impulzus várható az ellátási láncokban tapasztalható turbulenciák és a globális félvezető hiány mérséklődésétől. A következő évek kilátásaira nézve ugyanis kedvező, hogy főbb külpiacaink is kilábalási fázisban vannak, így várhatóan a következő évben is még magas dinamikájú lesz a külső kereslet. Emellett 2022-ben a növekedés további húzóereje a foglalkoztatás és a jövedelmek kedvező alakulása, a növekedést továbbra is támogató költségvetési politika, az újonnan kiépült nagyvállalati kapacitások, valamint a hazai és EU-s forrásokból megvalósuló fejlesztések keresletélénkítő hatása. Mindezek hatására 2022-ben is kimagasló, 5,9%-os GDP bővülés prognosztizálható. Ezt követően az előrejelzési horizont végéig szintén 4% felett alakulhat a növekedés üteme, így fennmaradhat a hazai gazdaság EU átlaghoz viszonyított 2 százalékpontos növekedési többlete.

14. ábra: GDP-bővülés keresleti oldalon
(százalékpont)

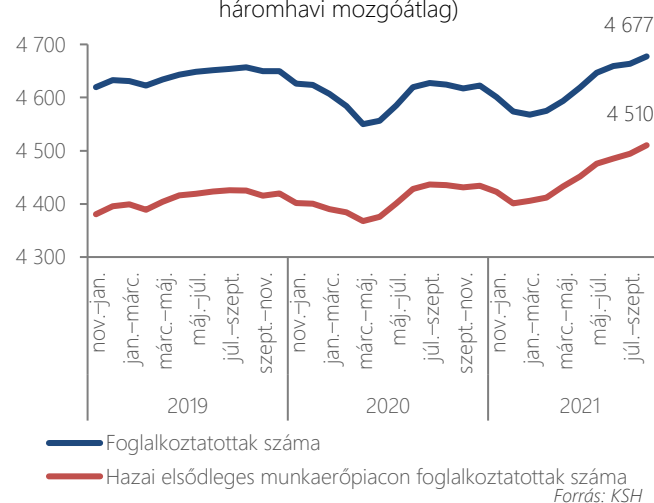
Forrás: KSH, PM számítás

Munkaerőpiac

A koronavírus-járvány harmadik hullámának lecsengését gyors munkaerőpiaci korrekció követte, amelyet támogatott a Kormány munkahelyek megőrzésére, valamint újak teremtésére hozott intézkedései. A foglalkoztatottak száma újabb csúcsra emelkedett, júliusban meghaladva a 4,7 millió főt. Kedvező, hogy a hazai elsődleges munkaerőpiacon dolgozók száma is túllépte a 4,5 millió főt.

15. ábra: A foglalkoztatás alakulása Magyarországon

(15-74 éves korosztály, szezonálisan kiigazított adat, háromhavi mozgóátlag)

Forrás: KSH

2021. augusztus-októberi időszakban a foglalkoztatottak átlagos létszáma rekordmagas, 4 677,4 ezer fő volt, amely 53,1 ezer fős emelkedés az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a hazai elsődleges munkaerőpiacon 75,1 ezer fővel (+1,7%-kal) többen találtak munkát az előző év azonos időszakához képest. A járványügyi intézkedések miatt nehezebbé váló határátlépések erősebben ösztönözték a belföldi munkavállalást, amelynek következtében a külföldön dolgozók létszáma 14,5 ezer fővel (-15,3%-kal) csökkent. A közfoglalkoztatottak száma 7,5 ezer fővel (-8,0%-kal) mérséklődött. A 15-64 évesek foglalkoztatási rátája 73,8%-ra nőtt, értéke 1,4 százalékponttal magasabb, mint egy évvel korábban.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnál regisztrált álláskeresők száma a járvány előtti szint alá csökkent. Novemberben átlagosan 242,3 ezer munkavállalót tartottak nyilván, 54,2 ezer fővel kevesebbet, mint egy évvel korábban.

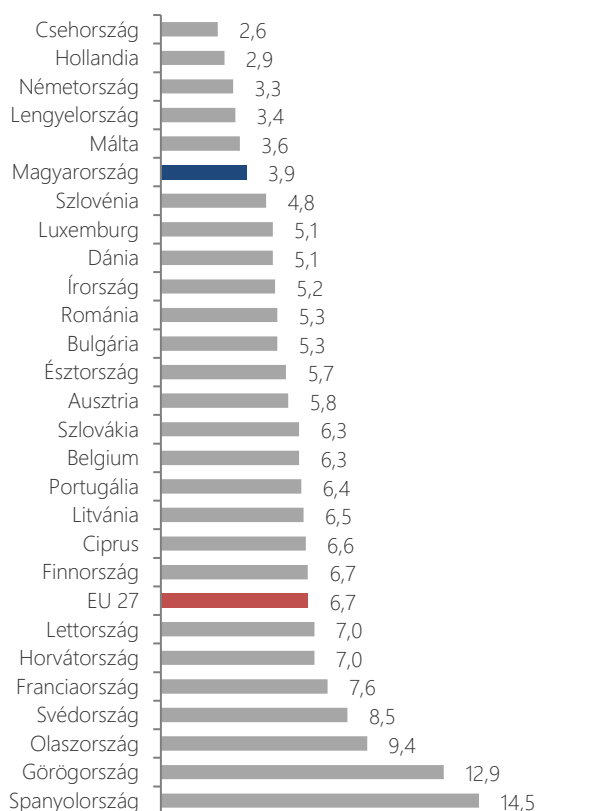
16. ábra: A nyilvántartott álláskeresők száma

(ezer fő, szezonálisan kiigazítatlan adat)

Forrás: NFSZ

A munkanélküliségi ráta tekintetében Magyarország továbbra is a legkedvezőbb mutatókkal rendelkező uniós országok közé tartozik. A munkanélküliek száma egy év alatt 16,8 ezer fővel 184,2 ezerre csökkent, a munkanélküliségi ráta pedig 3,8% volt a 2021 augusztus-októberi időszak átlagában, miközben az Európai Unióban továbbra is 7 százalék körül alakul a mutató értéke.

17. ábra: A munkanélküliségi ráta 2021 októberében (% , szezonálisan igazított)

Forrás: KSH

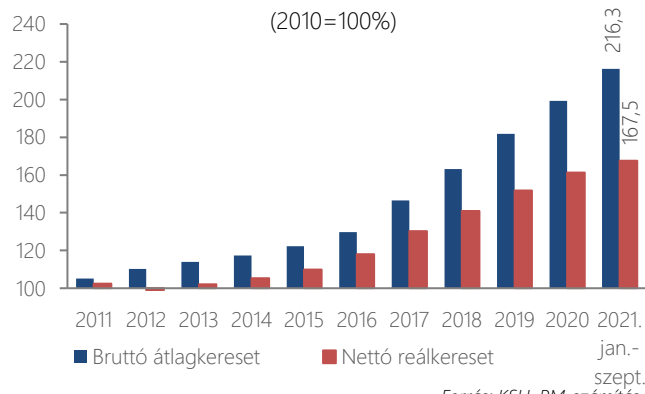
Az őszi Európa-szerte újra felerősödött járványhullám ellenére a kedvező munkaerőpiaci tendenciák töretlenek, amihez hozzájárul, hogy a járványügyi védekezés a gazdaság működőképességét is

fenntartotta. A jó konjunkturális kilátásoknak köszönhetően a vállalkozások munkaerő iránti kereslete előrettekintve is erős marad. A béremelések – illetve a 25 év alattiak átlagkereset összegéig biztosított szja mentessége – a munkaerőpiaci aktivitást is ösztönözhetik, valamint a korábban külföldön munkát vállalók közül szintén egyre többen helyezkedhetnek el a hazai munkaerőpiacon.

A bruttó átlagkereset 2010 óta több mint a duplájára emelkedett Magyarországon. A bérek dinamikus emelkedését a koronavírus járvány sem törte meg. 2020-ban 9,7%-kal, 2021 első három negyedévének átlagában pedig 8,5%-kal nőtt az átlagkereset az előző év azonos időszakához képest.

18. ábra: Keresetek alakulása

(2010=100%)

Forrás: KSH PM-számítás

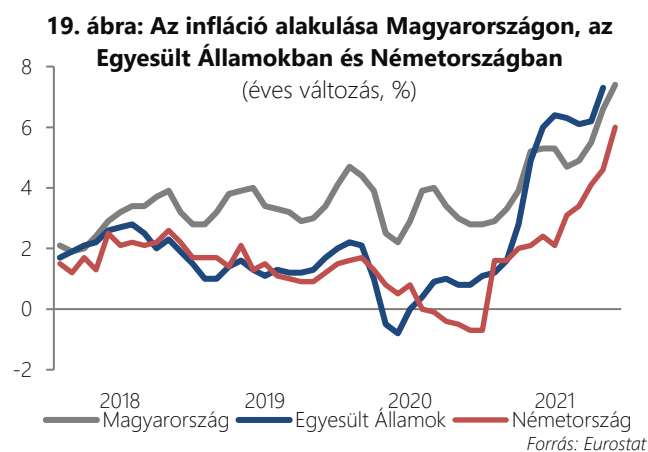
Költségvetési körben, többek között az orvosok, bírák, ügyészek és bölcsődei dolgozók illetményemelése révén egy év alatt 9,6%-kal emelkedett a bruttó átlagkereset 2021 első kilenc hónapjában. A versenyszférában a bérek 7,8%-kal növekedtek 2020 azonos időszakához képest. A magasabb infláció ellenére a reálkeresetek 2021-ben is emelkedtek. A január-szeptemberi időszakban 3,9%-kal növekedett a reálbér a fogyasztói árak előző év azonos időszakához mért 4,4%-os bővülése mellett. 2010 óta a nettó reálkereset így összességében 67,5%-kal lett magasabb a nemzetgazdaságban.

2022. januártól a minimálbér 200 ezer forintra, a garantált bérminimum pedig 260 ezer forintra nő. A jelentős béremelés kigazdálkodását jövőre is adócsökkentésekkel segíti a Kormány. A bérminimumok közel 20%-kal történő emelése a magasabb fizetési szintekre is hatást gyakorol, így 2022-ben ismét kétszámjegyű bérnövekedés valósulhat meg, amelyet a feszes munkaerőpiaci helyzet is ösztönöz.

A közsférában is folytatódnak a bérfelvezetések: 21%-kal növekszik az ápolónők, 20%-kal a bölcsődei, a szociális és a kulturális dolgozók, 10%-kal pedig a rendvédelmi dolgozók fizetése, valamint a pedagógusok bérpótléka is tovább emelkedik. A Kormány fokozatosan végrehajtja a 2021 januárjában elindított orvosi béremelési programot is, így például 2023-ra a kezdő rezidens orvos fizetése közel 700 ezer forintra emelkedik, míg egy 40 éves szakmai tapasztalattal rendelkező szakorvos fizetése eléri majd a 2 millió 380 ezer forintot. A közfoglalkoztatottak bére 100 ezer forintra emelkedik a jövő évtől.

Infláció

2021 első tizenegy hónapjában az átlagos infláció 4,9% volt, az év egészében 5,1% várható. Az áremelkedés érdemben meghaladja az elmúlt években tapasztaltakat. Az infláció megemelkedése nem magyar jelenség. Az újraindításhoz köthető keresletbővülés, főként a szabadidős szolgáltatások, vendéglátás árát érintette, míg a globális értékláncok problémái és a nyersanyagok árának emelkedése a műszaki cikkek, járművek esetében vezetett dráguláshoz. Szemben a korábbi időszakokkal, amikor az ipari termelői árak drágulása jellemzően csak részlegesen és késleltetve épült be a végfelhasználói árakba, a költségbegyűrűződés fokozottan érvényesült.

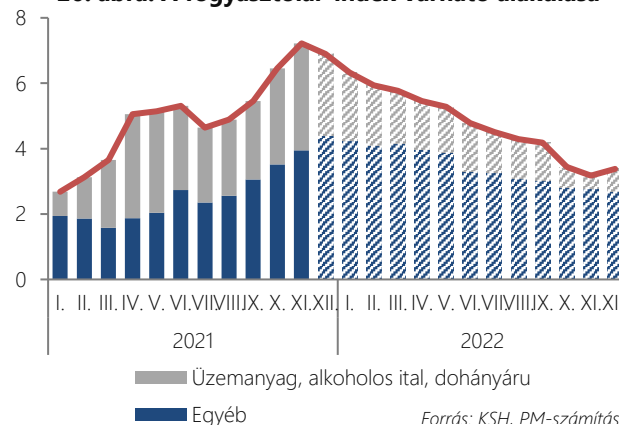
Emellett a nyár végén jelentősen megnövekedett energiaárak további árdragulást okoztak a fejlett gazdaságokban, így az év végére az euróövezetben is évtizedes csúcsra szökkent az infláció. Részben az üzemanyagok magasabb súlya, részben pedig a relatíve korai nyitás eredményeként a hazai drágulás valamivel meghaladta az Unióban jellemzőt. Kedvező ugyanakkor, hogy a rezsicsökkentésnek köszönhetően

az energiaárak emelkedése közvetlenül nem jelentkezik a fogyasztói árak változásában.

Előretekintve az üzemanyagok és az ipari termékek erőteljes drágulása miatt az árak növekedése 2022 első felében is magas maradhat, amit támogat az erőteljes belföldi kereslet is. Mindazonáltal a megemelkedett energiaárak és a dohánytermékek jövedéki adójának, valamint az újraindítási átázódás bázisba épülésével az infláció az év folyamán fokozatosan csökkenhet. Az áremelkedés az év végére 3% közelébe mérséklődhet.

Az inflációt a rezsicsökkentések mellett a Kormány által bevezetett üzemanyagár-maximumra vonatkozó szabályozás is mérsékli, ami a tovagyrűződő hatásokat is tompítja. Az importált inflációt tekintve ugyanakkor kedvezőtlen a kép, mivel az áruhiányok és a nyersanyagok drágulása miatt az euróövezet felől érkező árnyomás erőteljes maradhat. A folyamatot felerősítheti a gyengébb forint árfolyam begyűrűződése a kereskedett termékek árába. Az áremelkedést fokozza a mezőgazdasági árak növekedése is, amely a feldolgozott élelmiszerek esetében is egyre érzékelhetőbbé válik. 2022 egészében a 2021-ben mértnél alacsonyabb, 4,8%-os infláció prognosztizálható.

20. ábra: A fogyasztóiár-index várható alakulása

Fontos hangsúlyozni, hogy az infláció megemelkedése nagyrészt globális, egyszeri tényezők eredménye, amelyek alapvetően átmeneti jellegűek. A várakozások horgonyozottságában Magyarországon kulcsszerep jut a rezsicsökkentésnek: a szabályozott kör alacsony inflációja a rezsicsökkentés 2013-as bevezetése óta eltelt közel egy évtizedben érdemben mérsékelte a drágulást. Mindezek a tényezők is hozzájárulnak ahhoz, hogy középtávon az MNB célkitűzésének megfelelően, 3% körül alakuljon az áremelkedés üteme.

Külső egyensúly

A külső egyensúlyban a turizmus kiesésével sújtott gyengébb 2020-as év után 2021 első felében látványos javulás volt látható. Ezt követően ugyanakkor az év második felében az autóipar leállásai, illetve az emelkedő energiaárak miatti cserearány-romlás következtében jelentősen csökkent a külkereskedelem aktívuma, ami a külső egyensúlyi mutatók romlását is magával vonta. Mindeközben a külföldi vállalatok jövedelme a válság ellenére magas maradt 2020-ban, habár ez az emelkedő költségek eredményeként idénre jelentősen megváltozhat. A jövedelmeket tekintve szintén kedvezőtlen hatású az ingázók jövedelmének csökkenése. 2021-ben így összességében a folyó fizetési mérleg hiánya a 2020-ban mért szint körül maradhat. Kedvező ugyanakkor, hogy az uniósforrás-beáramlás eredményeként a külfölddel szembeni finanszírozási képesség érdemi többletet mutathat majd.

Előretekintve a külső egyensúlyi folyamatokra továbbra is rányomja bélyegét a koronavírus nemzetközi turizmusra, légi közlekedésre gyakorolt hatása. Emellett az erőteljes belföldi kereslet velejárójaként emelkedő import, és az előző évinél jóval magasabb nyersanyag- és energiaárak miatt romló cserearány eredményeként a külkereskedelem aktívuma rövid távon csökkenhet. 2022 második felétől ugyanakkor az ellátási láncok várható rendeződése jelentős lendületet adhat az áruxportnak, illetőleg ekkorra az energiaárak is normalizálódhatnak, azaz érdemben javulhat majd a cserearány is.

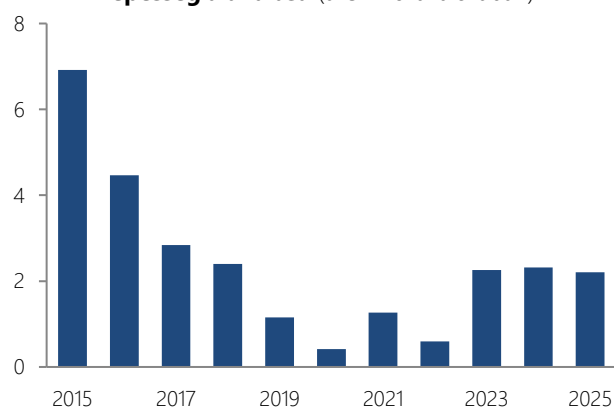
Az emelkedő energia- és nyersanyagimport hatását emellett tompítja, hogy egyrészt azt a vállalatok legalább részlegesen a kiviteli árakban is érvényesíteni tudják, illetve, hogy a külföldi tulajdonú cégek esetében mérséklődhet a jövedelemkiáramlás. A szolgáltatásokat tekintve a turizmus és az ahhoz szorosan kapcsolódó szállítmányozás kilátásai is fokozatosan javulnak majd, habár a külföldi vendégéjszakák száma 2022-ben is a válság előtti szint alatt lehet. Emellett hosszabb távon is számítani lehet az üzleti utak csökkenésével és az ebből eredő bevétel mérséklődésével.

Az Uniótól érkező transzfereket tekintve 2016 és 2021 második negyedéve között nem egészen 11 milliárd euró támogatás jelent meg a fizetési

mérlegben, ami nagyságrendileg fele a 2014-2020-as időszakra allokált strukturális forrásoknak. Figyelembe véve a támogatások késleltetett elszámolását, 2021 végén, illetve 2022-ben és 2023-ban jelentősen emelkedhet a tőkemérlegben elszámolt uniós transzferek értéke. Ezzel párhuzamosan a 2021-2027-es programozási időszak keretösszegéből és a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközből érkező források eredményeként középtávon is érdemi többletet mutathat a transzferegyenleg. A tőkemérleg többletének következtében a külfölddel szembeni finanszírozási képesség vonatkozásában emelkedhet az aktívum az elkövetkező időszakban.

Összességében a koronavírus következtében a termelési láncokban kialakult szűk keresztmetszetek, a megemelkedett energia- és nyersanyagárak, valamint a turizmus kiesése átmeneti jelleggel jelentős negatív hatással van Magyarország külső egyensúlyi mutatóira. Ezen tényezők helyreállításával, valamint az újonnan épülő exportkapacitásoknak köszönhetően érdemi javulás várható a külső egyensúlyi pozícióban. A külfölddel szembeni finanszírozási képesség többlete így az előrejelzési horizonton jelentős többletet mutathat, stabilan meghaladhatja a GDP két százalékát. A finanszírozási többlet és a működőtőke-beáramlás eredményeként a külfölddel szembeni nettó adósság csökkenése folytatódhat. Ennek köszönhetően Magyarország negatív külső sokkokkal szembeni ellenálló képessége tovább erősödik.

20. ábra: A külfölddel szembeni finanszírozási képesség alakulása (a GDP százalékában)

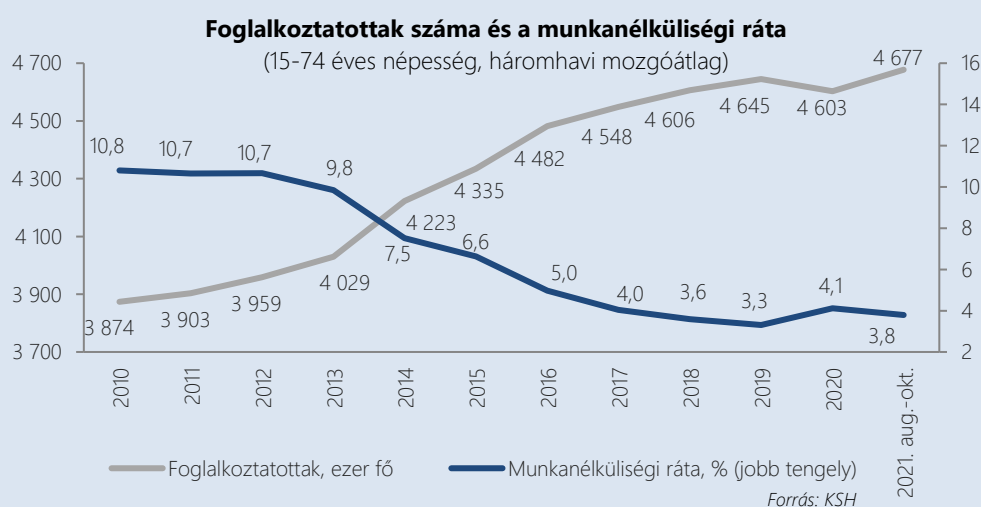

Forrás: MNB, PM-számítás

2. számú keretes írás: A 2016. évi bér- és adómegállapodás eredményeinek értékelése

Magyarország munkaerőpiacát 2010-ben magas munkanélküliség és inaktivitás, valamint alacsony foglalkoztatás jellemezte, amely egyben a növekedés gátját is képezte. A Kormány ezért is tűzte célul 2010-ben a foglalkoztatási fordulat elérését. Ennek érdekében munkavállalást ösztönzővé alakította az adórendszert, támogatva a munkahelyek megőrzését, újak létrehozását, valamint a munkakeresők elhelyezkedését.

A korábbi kormányoktól örökölt költségvetési egyensúlytalanságok megszüntetésével, illetve a lefulladt növekedési motorok újraindításával párhuzamosan a foglalkoztatás és az aktivitás is jelentős emelkedésnek indult, a munkanélküliség pedig számottevően csökkent. A foglalkoztatottak száma 2010 és 2016 között több mint 600 ezer fővel bővült, míg az aktivitási arány 8,1 százalékponttal nőtt ebben az időszakban. A munkanélküliségi ráta 2016-ban 5,8 százalékponttal alacsonyabb volt, mint 2010-ben.

2016-ban, a gyors létszámbővülést eredményező éveket követően egyre feszesebbé váló munkaerőpiac is abba az irányba mutatott, hogy a tartósan magas bővülés fenntartásához az intenzív, folyamatos termelékenységjavuláson alapuló növekedési tartalékokat szükséges aktivizálni. E cél elérésének érdekében a Kormány kezdeményezésére került sor 2016. év végén a megállapodás megkötésére, amely egyfelől azóta is folyamatosan dinamikus béremeléseket eredményezett a munkáltatói költségek mérséklése mellett, másfelől 2017. január 1-től az Európai Unió legalacsonyabb, 9%-os társasági adókulcsát kínálva növelte hazánk tőkevonzó erejét, ami elősegíti a technológiaintenzív, magas hozzáadott értékű termelés előretörését.

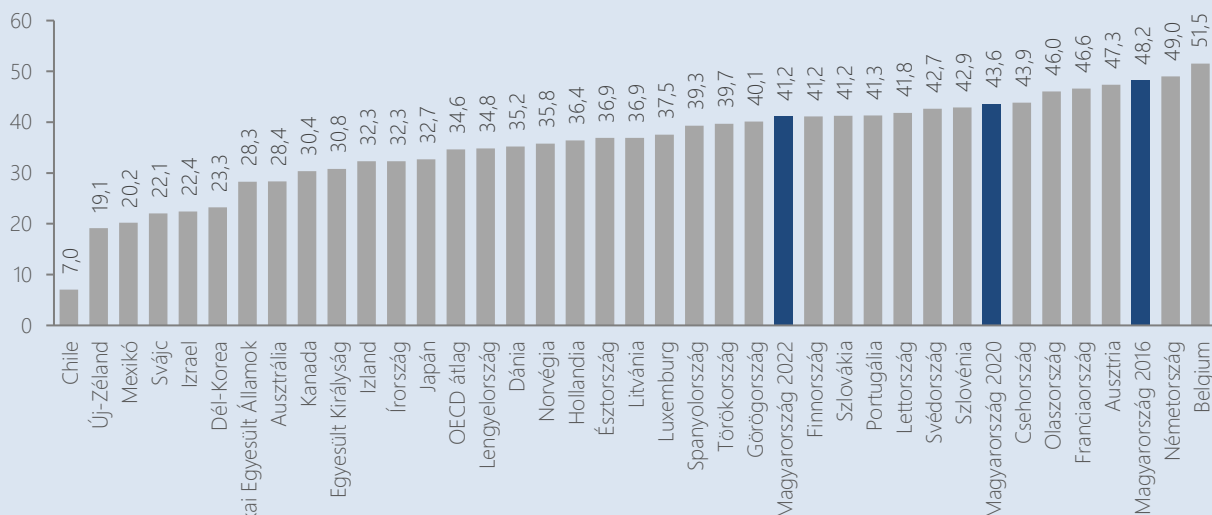
A megállapodás alapján a munkaadók által fizetett bérterhek 28,5%-ról több lépésben 13%-ra csökkentek. Első alkalommal 2017. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adó 27 százalékról 22 százalékra, majd 2018. január 1-jétől 19,5 százalékra mérséklődött. A reálkeresetek növekedésével párhuzamosan 2019. július 1-től, illetve 2020. július 1-től 2-2 százalékponttal tovább csökkent az adó. A bérmegállapodás fontos eleme volt a minimálbér és a garantált bérminimum nagyléptékű, 15%+8%-os, illetve 25%+12%-os emelése 2017-ben és 2018-ban. A kétféle minimálbér közti olló nagyobbra nyitásával elismerésre került a szakképesítés nemzetgazdasági többletértéke.

Bár a megállapodásban rögzített feltételek alakulását a járványhelyzet átmenetileg kedvezőtlenebbé tette, ugyanakkor a járvány után sikeresen újraindított gazdaság, valamint az előretétekintve is dinamikus növekedési kilátások lehetővé tették, hogy – összhangban a Kormány kiemelt céljával – a gazdasági növekedés eredményeiből a gazdaság minden szereplője részesedjen, 2022-től újabb nagyléptékű minimálbéremelések következhetnek, amellyel párhuzamosan végrehajtott adócsökkentések révén a megállapodásban foglalt munkáltatói tehercsökkentés is maradéktalanul megvalósulhat. Ennek eredményeképp 2022. januártól a

minimálbér 200 ezer forintra, míg a garantált bérminimum 260 ezer forintra emelkedik. Ennek ellentételezésére megszűnik az 1,5 százalékos szakképzési hozzájárulás, és további 2,5 százalékponttal 15,5 százalékról 13 százalékra csökken a szociális hozzájárulási adó mértéke. 2022. január 1-jétől tehát további 4 százalékponttal csökkennek a munkáltatói terhek, amivel így megvalósul a 2016. novemberében kötött megállapodásban előrevetített adócsökkentés. Mindemellett a Kormány meghosszabbítja a kis- és középvállalkozások kedvezményét a helyi iparüzési adóban, a kisvállalati adó kulcsát pedig a munkáltatói adóteher csökkentésével összhangban 10 százalékra csökkenti.

Az adóék alakulása az OECD tagállamokban

(2020, az átlagbér százalékában)

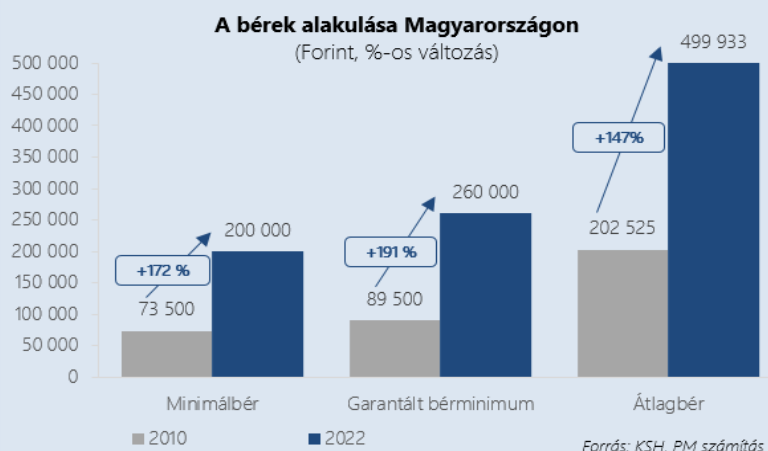

Forrás: OECD, PM számítás

A 2016. évi bér- és adómegállapodás megkötése, valamint végrehajtása az elmúlt évek egyik legjelentősebb gazdaságpolitikai sikere, amelynek eredményei közé az alábbiak sorolhatók:

- **Számottevően csökkentek a bérterhek Magyarországon.** Az adóék mértéke 2022-ben 41,2 százalékra csökken, ami régiós szinten is kedvező helyezést biztosít. A munkáltatói bérterhek 28,5 százalékról 13 százalékra történő mérséklése nyomán a magyar adórendszer versenyképessége tovább növekedett.
- **Az alacsonyabb közvetlen adók intenzív növekedésre ösztönöznek.** A vállalkozások az adócsökkentések révén náluk maradó összegekből további létszámbővítést, béremeléseket és fejlesztéseket finanszírozhatnak. Ez utóbbi hatás érvényesülését mutatja a vállalkozások által megvalósított fejlesztések és a beáramló nagy volumenű működtetőke. Mindezek hozzájárulnak ahhoz, hogy Magyarország büszkélkedhet az Unió második legmagasabb beruházási rátájával, ami nemcsak a jelen konjunktúráját húzza, hanem a jövőbeni magas technológiai színvonalú és hozzáadott értékű termelésnövekedést is megalapozza.
- **A termelékenység-javulás vált a növekedés fő hajtóerejévé.** Míg a 2010-2016 közötti években a termelékenység csekély mértékben változott, addig a 2017-2019 időszakban évente 3,5%-kal növekedett. Ez a kedvező folyamat előretekintve is várhatóan fennmarad: a 2021-2025 évekre prognosztizált, összesítve 27,3%-os hozzáadott érték növekmény több mint 90%-át biztosíthatja a további termelékenység bővülés. Mindez mutatja, hogy a megállapodással a növekedést hosszú távon is fenntartó tényező került aktivizálásra.
- **A bérek látványosan emelkedtek.** A kedvező gazdasági konjunktúra, a feszes munkaerőpiaci környezet és a kormányzati intézkedések eredményeképpen 2017 óta dinamikus bérnövekedés és erőteljes reálbér emelkedés jellemzi a munkaerőpiacot. 2016-ról 2021-re a minimálbér a másfélszeresére, 2022-re pedig 80

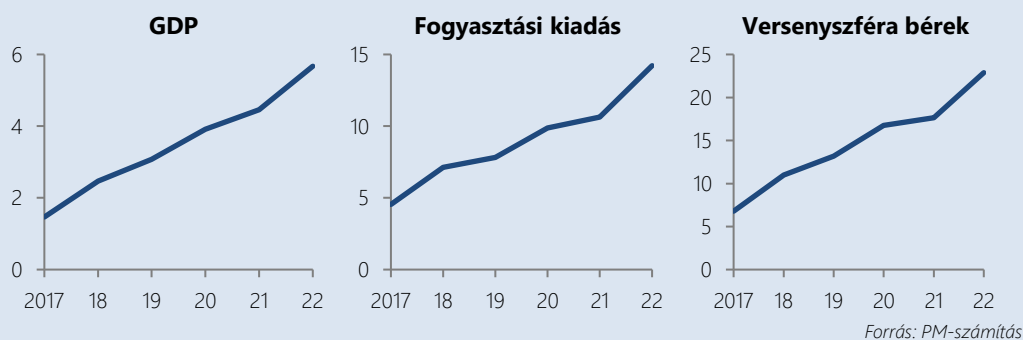
százalékkal emelkedett. A garantált bérminimum összege 2022-re több mint a kétszeresére nőtt. A bérminimumok emelésének tovagyrúzó hatása jelentős volt, ezért a nemzetgazdaságban is közel 70 százalékkal emelkedett az átlagkereset. Így 2010-ről 2022-re a minimálbérek közel megháromszorozódnak, míg a nemzetgazdasági bruttó átlagkereset két és félszeresére nő Magyarországon.

- Munkaerőtartalékok aktivizálása.** A dinamikus bérkiáramlás ösztönözte a gazdasági aktivitás további növekedését, hozzájárult a hazai munkaerőpiac kínálatának bővítéséhez. Így az erős munkaerőpiaci kereslet közepette a foglalkoztatottak számának emelkedése tovább folytatódott. Ezt a kedvező folyamatot a koronavírus-járvány is csak átmenetileg törte meg, a legfrissebb adatok alapján már a járvány előtti szintet is meghaladja a foglalkoztatás. Eközben a munkanélküliségi ráta az egyik legalacsonyabb az Európai Unióban.

A megállapodás jelentős lökést adott a jövedelmek és ezáltal a vásárlóerő növekedésének. Dinamizálta a fogyasztási, beruházási, valamint a növekedési folyamatokat. A Pénzügyminisztérium makrogazdasági modelljével végzett számítások szerint 2022-re a megállapodás a bérek növekedéséhez már 22,9%-kal, a háztartások fogyasztási kiadásainak emelkedéséhez 14,2%-kal járul hozzá. Főképp a társaságiadó-csökkentés hatásaként 7,9%-kal emelkedett a beruházási aktivitás, valamint a kiépült új termelőkapacitások eredményeként hazánk export-teljesítménye is 8,1%-kal bővült. Mindezek eredményeképp a GDP 5,7%-kal lesz magasabb a hat éves időszak végére. Így összességében a hat év alatt az egy évnél teljesítményhez viszonyítva ötödével is több (21,1%) GDP realizálódik, amelyet az előretekintve is érvényesülő hatások évről-évre tovább emelnek. Megállapítható tehát, hogy a 2016. évi bér- és adómegállapodás a gazdaság fundamentumaival összhangban lévő és egyben azt érdemben megerősítő, valamint a növekedési folyamatokat hathatósan támogató gazdaságpolitikai eszköznek bizonyult.

A 2016. évi bér- és adómegállapodás makrogazdasági hatása
(a változók szintjének százalékos kumulált eltérése az alappályához viszonyítva)

1.3. PÉNZÜGYI PIACOK

Adósságfinanszírozás

Miután 2010 és 2019 között sikerült a GDP-arányos államadósságot 80%-ról 65,5%-ra csökkenteni, 2020-ban a koronavírus-válság gazdasági és pénzügyi hatásainak csökkentésére és megelőzésére irányuló lépések következtében az adósságráta 80,1%-ig emelkedett. Ezt követően, a 2021-es évben, amikor a gazdaság mielőbbi újraindítása került napirendre, az adósságkezelésben a koronavírus-válságra való reagálás szükségszerű kitérője után újra előtérbe kerülhettek a korábbi évek főbb stratégiai irányvonalai. Az adósságráta csökkentése mellett a külső kitettség csökkentése, a devizaarány mérséklése, valamint az adósság hátralévő futamidejének növelése 2021-ben is fontos szempont volt a finanszírozási terv végrehajtásakor.

Az államadósság mintegy ötöde áll fenn devizában jelenleg és kevesebb, mint egyharmada van külföldiek kezében. A külföldi részesedés és a devizaarány – bár kisebb ütemben, de – mérséklődött azzal együtt is, hogy az adósságkezelő több ízben sikeres devizakötvény-kibocsátást hajtott végre idén. A nemzetközi piacra lépést a finanszírozási módok diverzifikálására való törekvés, a monetáris politikák globális szigorodását megelőző, még kedvező finanszírozási feltételek kihasználása, valamint a finanszírozás biztonságát és gördülékenységét szolgáló, biztonságitartalék-képzési szándék ösztönözte, különösen úgy, hogy az európai uniós források késlekedésével álltunk szemben. Emellett a magyar gazdaság meglehetősen ellenállóan mutatkozott a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak legyűrésében, az adatok mind az államadósság, mind pedig a makrogazdaság tekintetében jók, év végétől pedig újra az adósságráta csökkenése várható. Mindezek következtében a forrásbevonást kiemelkedő érdeklődés övezte és nagy sikert mutatott. A 2021. szeptemberi kibocsátás keretében kedvező feltételekkel 10 és 30 év futamidejű, 4,25 milliárd összértékű dollárkötvények, valamint 7 év lejáratú, 1

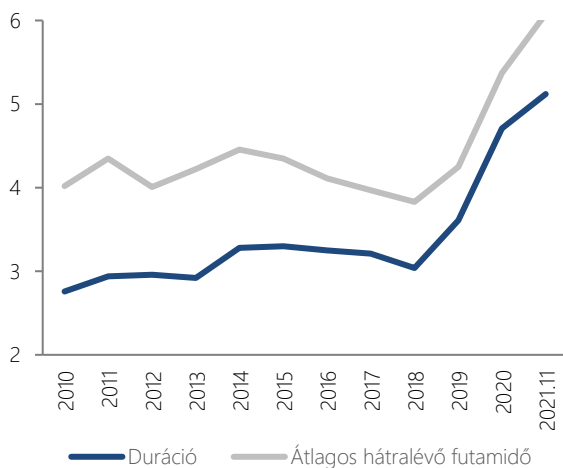
milliárd értékű eurókötvény került a befektetőkhez. Az eurókötvény 0,326%-os kamata az eddigi legalacsonyabb, amelyet a magyar állam elért euró kibocsátásai során. A kötvények iránt jelentős, 4-szeres volt a befektetői érdeklődés, ami azt mutatja, hogy a befektetők bizalma töretlen a kormányzat által 2010 óta folytatott gazdaságpolitika iránt. Ezt követően, 2021. december 14-én, elsőként a világon bocsátott ki szuverén zöld kötvényt Kínában a Magyar Állam. A panda, azaz on-shore piaci Zöld Kötvény 1 milliárd renminbi (nagyságrendileg 140 millió euró, 50 milliárd forint) értékű és 3 éves lejáratúval rendelkezik.

A devizakötvény-kibocsátások is az előtartalék-képzést szolgálták. A kormányzati tartalékok biztonságos szinten állnak, a 2008-as válságot megelőző jellemző értéket többszörösen meghaladják. Ez azért fontos, mert a kormányzati és jegybanki tartalékok válságidőszakban kiemelt jelentőséget kapnak, bizonytalan globális környezetben a finanszírozás biztonságát, gördülékenységét szolgálják. A megfelelő tartalékok szintjét különösen a 2008-as válság óta figyelik éles szemmel a befektetők, ez ugyanis a befektetésük kockázatát csökkenti – és többek között ezen tartalékok támogatták a magyar piacokat a koronavírus-válság idején, zavaros globális piaci körülmények között is, így a korábbi válsághoz hasonló tőke kivonás helyett stabilak maradtak a befektetői pozíciók.

Az államadósság finanszírozásának befektetői szerkezetében eközben is lényeges volt a hazai szektorok szerepvállalása. Az intézményi befektetők vásárlásait – a nemzetközi példákhoz hasonlóan – a jegybanki kötvényvásárlási program is támogatta. Az adósságkezelő 2021. április 22-én, a Föld napján új, 30 éves futamidejű, intézményi forint államkötvényt bocsátott ki Zöld Magyar Államkötvény néven, ami hétszeres érdeklődés mellett kelt el. Kibocsátására

negyedévente kerül sor. A háztartások 2019 óta gyakorlatilag folyamatosan növelték állampapír-állományukat. 2021 első kilenc hónapjában a tavalyi adathoz hasonló mértékben, 542 milliárd forinttal bővült ezen megtakarítási forma, így már közel 9 800 milliárd forintot tesz ki, év végére megközelítheti a 10 000 milliárd forintot. Ez nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a kormányzat 2023-as célja a lakossági állampapírok 11 ezer milliárd forintos állományára mielőbb teljesülhessen. A lakosság megbízható befektető, növekvő szerepvállalásának köszönhetően még stabilabbá válik az adósságfinanszírozás. Erre a szektorra kevésbé jellemző, hogy hirtelen megszabadulna állampapírjaitól egy esetleges piaci turbulencia esetén, a kifizetett kamat pedig a magyar gazdaságban marad, a családok jövedelmét növeli. A hazai szektorokra való támaszkodás egészségesebb szerkezetű adósságállományt tesz tehetővé, amellyel mérséklődik az ország külső kitettsége és sérülékenysége.

21. ábra: Az államadósság durációjának és átlagos hátralévő futamidejének változása (év)

Forrás: ÁKK

Az adósság hátralévő futamidejének növelése szintén prioritás az adósságkezelésben. Miután mind a lakossági, mind a hazai és külföldi intézményi befektetők egyre inkább a hosszú állampapírokat keresik, az elmúlt években az adósság hátralévő futamideje és durációjának is meredeken emelkedik, 2021. novemberben előbbi 6,1, utóbbi pedig 5,1 évnél jár. Ehhez érdemben hozzájárultak a MÁP+ sikerén túlmenően a hosszú futamidejű devizakötvény-kibocsátások is. Ezzel az adósság megújítási kockázata is érdemben mérséklődött.

Előretekintve az adósságkezelési prioritások fokozottan érvényesülni fognak. 2022-ben tovább erősödik a hazai befektetők, mindenekelőtt a lakosság szerepe, amely által a lakosság kezében lévő állampapír-állomány a kormányzat célkitűzésének megfelelően rövidesen eléri majd a 11 ezer milliárd forintot. Az adósság szerkezet egészségesebbé tételére és így a külső sérülékenység csökkentésére vonatkozó kormányzati törekvéseket a befektetők mellett a hitelminősítők is elismerik, hiszen Magyarország az uniós tagországok azon felébe tartozik, amelyek eredményeit a hitelminősítők még a bizonytalanságokkal teli járványidőszak közepette is az adósságminősítés vagy minősítési kilátás javításával ismerték el. Mindez jól tükrözi, hogy Magyarország már egy erős, stabil fundamentumokkal rendelkező gazdaság.

Bankszektor

A járvánnyal szemben egy több szempontból is felkészült bankszektor támogatja a hazai gazdaságot, a bankszektor ellenálló-képessége 2021-ben is megfelelő volt. A magyar bankszektor 2020-ban jelentős többlet mellett teljesítette a tőkekövetelményeket: a teljes tőkemegfelelési mutató 2020 végén 22,4% volt, mely lényegesen meghaladja a 2008-as válság után jellemző 10-15% körüli szintet. 2021 harmadik negyedévében a tőkemegfelelési mutató 19,5%, vagyis a bankszektor tőkeellátottsága továbbra is jelentősen meghaladja a 8%-os szabályozói minimumot.

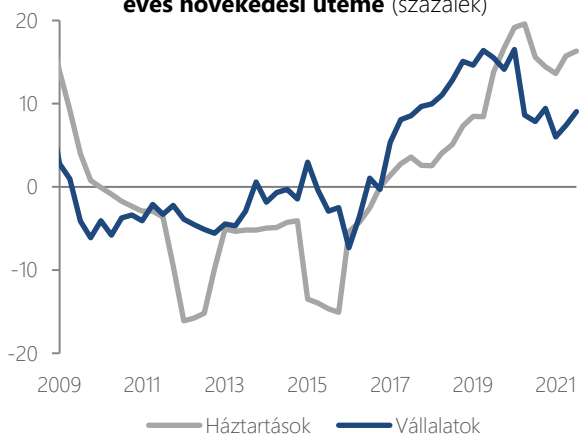
A banki terhek növekedésére válaszul még 2020-ban számos bankrendszeri likviditást támogató döntés született. A bankoknak előírt tőkepufferek feloldásra kerültek, ettől függetlenül a bankok jelentős többsége továbbra is magasan a szabályozói minimum felett teljesít. A bankok – az MNB felszólítása után – 2021. év végével bezárólag csak rendkívül szigorú feltételek teljesítése esetén fizethetnek osztalékot. A banki hitelezési folyamatokat az MFB, a Garantiqa, az EXIM, a megújuló Széchenyi Kártya Program, valamint más garanciaszervezetek és programok is támogatták, melyek a banki hitelkockázatok egy részének átvállalásával serkentik a hitelezési hajlandóságot.

A hitelmoratórium 2021. október végéig feltétel nélküli keretek között működött, így közel másfél éven keresztül védte a turbulens gazdasági viszonyok miatt bizonytalan helyzetbe került háztartásokat és vállalatokat. November elsejétől mindössze 220 ezer lakossági, valamint 3 ezer vállalati hitelszerződés marad moratórium alatt, így a lakossági hitelállománynál 28%-ról 5%-ra, a vállalati hitelállomány tekintetében pedig 17%-ról 2%-ra csökkent a fizetési haladékban részesülők aránya. A jelenlegi intézkedés 2022. június végéig érvényes.

A nemteljesítő vállalati hitelállomány a moratóriumnak is köszönhetően alacsony maradt, a teljes vállalati hitelállomány nemteljesítési rátája 3,5%, a kkv-hiteleket tekintve az NPL ráta 3,7% volt 2021. harmadik negyedév végén. A moratóriumban résztvevők csökkenésével a sérülékeny hiteladósok nagyobb veszélynek vannak kitéve, ugyanakkor nemzetközi tapasztalatok alapján a moratórium kivezetése nem növeli erőteljesen a nemteljesítést.

Az elmúlt négy negyedévben a vállalati hitelállomány kiemelkedően, 831 milliárd forinttal (9%-kal) bővült, ami kedvezőbb a tavalyi folyamatoknál (+654 milliárd forint, 7,9%). Összességében tehát emelkedett a vállalati hitelezés az elmúlt egy évben, mely elsősorban a második féléves gazdasági újranyitást követően érhető tetten.

22. ábra: A háztartások és a nem-pénzügyi vállalatok hitelállományának éves növekedési üteme (százalék)

Forrás: MNB, PM-számítás

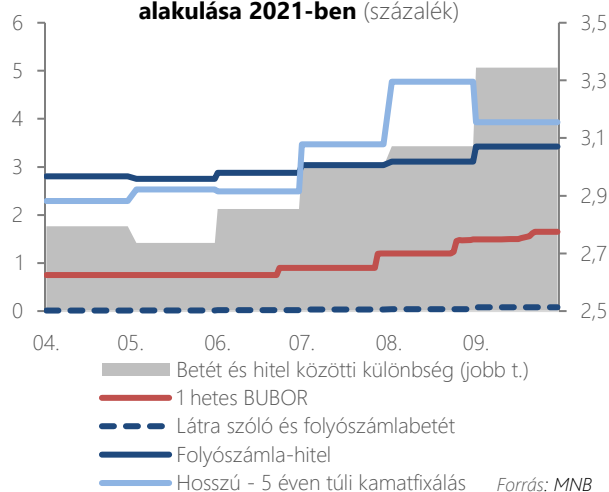
A háztartások hitelállománya a 2021 harmadik negyedévével záruló négy negyedévben 1 284 milliárd forinttal, 16,3%-kal lett magasabb. A hitelintézetek 2 551 milliárd forint értékű új hitelt folyósítottak a háztartásoknak, ami 10,1%-kal haladja

meg az egy évvel korábbi adatokat. A lakáscélú hitelek kihelyezése 1 211 milliárd forintot tett ki, vagyis 31,1%-kal tudott növekedni tavalyhoz képest. Soha ennyi lakáshitelt még nem folyósítottak egy év leforgása alatt, júniusban 137 milliárd forintnál tetőzött a havi hitelezés, azóta folyamatosan csökken. A fogyasztási hitelek folyósítása 1 219 milliárd forintot tett ki, ami 5%-os visszaesést jelent 2020-hoz képest. A Babaváró kölcsönből 567 milliárd forintot folyósítottak a vizsgált időszak alatt, tehát továbbra is ez a speciális hitel adja az új fogyasztási hitelek közel felét.

A hozamkörnyezet elmúlt hónapokban bekövetkezett emelkedése nyomán a Kormány 2021. december 22-én döntött arról, hogy a meglévő lakossági jelzáloghitelek kamatait a veszélyhelyzet végéig a 2021. október végi szinten kell rögzíteni. Ennek köszönhetően 2022 első félévében közel félmillió szerződés esetében nem fog növekedni a törlesztőrészlet. Ezzel a Kormány megóvja a családokat a kamatemelkedés következményeitől, egy átlagos hitellel rendelkező háztartást nagyságrendileg havi 10 ezer forint törlesztőrészlet-növekedés alól mentesítve.

A bankok eredményessége visszatért a koronavírus megelőző kimagasló szintre, sőt, jelentősen meghaladta a 2019 harmadik negyedéves adatot is. A hitelintézeti szektor adózás előtti eredménye 559 milliárd forint volt 2021. harmadik negyedév végén, amely közel 120 milliárd forinttal magasabb a két évvel korábinál, és több mint 2,5-szerese a 2020 harmadik negyedévi adatoknak. Az adózás előtti eredmény növekedése belföldi (nem konszolidált) adatok alapján elsősorban az – állami és jegybanki hitelösztönző intézkedések következtében is növekvő – kamateredménynek, valamint az értékvesztés-képzés mérséklődésének köszönhető. Mindezek alapján a magyar bankrendszer elmúlt 4 negyedévre számított tőkearányos megtérülése (ROE) mintegy 23%-ra ugrott, ilyen magas bankrendszeri jövedelmezőségi szintre az IFRS típusú adatközlés óta (2015 vége) nem volt példa.

23. ábra: Vállalati kamatszintek havi alakulása 2021-ben (százalék)

Előretekintve, a bankok kamatbevételei 2022-ben további növekedést mutathatnak, mivel emelkedő hozamkörnyezetben a hitelkamat és a banki forrásköltség közötti rés rendszerint növekedést mutat. Ezt a hatást mérsékli ugyanakkor a keresleti tényező, mivel a fokozatosan dráguló hitelfelvétel némileg visszavetheti a hitelfelvételi kedvet. Ezáltal, bár hitelenként fajlagosan magasabb kamateredményre tehetnének szert a bankok, a mérsékeltebb hitelvolumen miatt visszafogottabb kamateredmény-növekedés érhető el.

Összességében véve az látszik, hogy az elmúlt évek gazdaságpolitikai intézkedéseinek köszönhetően a pénzügyi szektort jó állapotban érte a járvány és annak elhúzódó hatásai. A forintosítás eredményeként a háztartások hitelein belül 1% alá csökkent a devizahitelek aránya, így a moratórium kivezetését követően sem ismétlődhet meg a 2008-2009-es válság idején súlyossá vált devizahiteles probléma. Emellett a hitelek egyre nagyobb arányú fix kamatozása és a túlzott eladósodást megelőző makroprudenciális intézkedések is mind hozzájárultak ahhoz, hogy egy egészséges szerkezetű hitelállomány alakuljon ki. A kedvező konjunktúrafolyamatok és a demográfiai programok, továbbá a támogatott vállalati hitelprogramok mind a hitelkereslet bővülését szolgálja, amely végső soron a válságnak a bankok üzletmenetére és pénzügyi mutatóira, valamint a családok és vállalkozások pénzügyeire gyakorolt kedvezőtlen hatásait tompítani tudja. A jövőre nézve ugyanakkor a bankok költséghatékonyabb működésre való törekvése, valamint a lakosság és a vállalatok pénzügyi kultúrájának fejlesztése elengedhetetlen ahhoz, hogy a pénzügyi szektor a hitelfolyósításain keresztül továbbra is képes legyen megfelelően hozzájárulni a gazdasági növekedéshez.

2. KÖLTSÉGVETÉSI ELŐREJELZÉS

2.1. HIÁNYPÁLYA

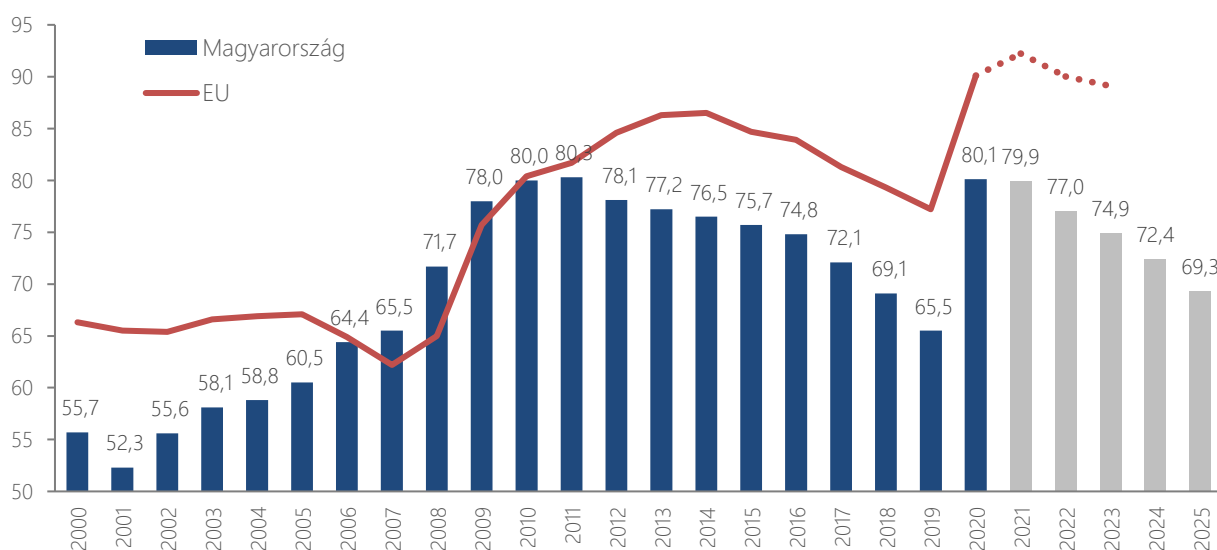
A 2021. évi költségvetést 4,8%-os gazdasági növekedéssel, 3%-os inflációval, a maastrichti referenciaérték alatti, 2,9%-os GDP-arányos hiánycéllal, valamint a GDP 0,5%-át meghaladó biztonsági tartalékkal fogadta el a Parlament.

A 2021. évi költségvetési törvény elfogadása után a makrogazdasági környezet 2020-ban kedvezőtlenebbül alakult a vártnál, ami rosszabb kiindulási alapot teremtett a 2021-es évre, és a költségvetési hiány fenntartható szintre csökkentésének üteme is változott. 2021-ben is a középpontban kellett maradjon a világméretű koronavírus-járvány elleni védekezés, továbbra is elsőrendű feladat volt az egészség védelme mellett a

gazdaságvédelem és a gazdaság újraindítása. Ezzel párhuzamosan meg kellett őrizni az elmúlt évek sikeres kormányzati politikájának kiemelt elemeit, programjait, a családvédelem és otthonteremtés, valamint a munkaalapú társadalom építésének vívmányait.

Ennek a politikának az eredményei már látszanak, a gazdaság újraindítását segítő és a családok helyzetét javító, a korábban elindított programokat megtartó, sőt bővítő költségvetési politika révén idén rekordmértékű, 6,4% lehet a gazdasági növekedés üteme. 2021-ben a hiány 7,5% lehet, az adósság pedig 79,9%-ra csökkenhet.

24. ábra: Az adósságráta alakulása Magyarországon és az Európai Unióban
(a GDP %-ában)

Forrás: Eurostat, PM előrejelzés, Európai Bizottság előrejelzés

Az idei évben a meghozott adóintézkedések mellett is a pénzforgalmi adóbevétel közel 530 milliárd forinttal magasabban alakulhat a költségvetési törvény szerintihez képest. Az adóbevételek közül év végéig a tervekhez képest 341 milliárd forinttal magasabb összeg várható általános forgalmi adóból, 202 milliárd forinttal személyi jövedelemadóból és 25 milliárd forinttal kiskereskedelmi adóból. Ugyanakkor – részben a gazdaság újraindítását segítő adó intézkedésekkel összefüggésben – a kisadózók tételes

adójából közel 42 milliárd forinttal, a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból 20 milliárd forinttal, a turizmusfejlesztési hozzájárulásból 29 milliárd forinttal, a jövedéki adóból 27 milliárd forinttal kevesebb bevétel érkezik a tervezettnél. A szociális hozzájárulási adó esetében érvényesül az adó 2020. július 1-jei csökkentésének hatása.

A járványra tekintettel a 2021. évi költségvetési törvény elfogadása után a Kormány további

béremelésekről, adókönyvitésekről, valamint új, a családokat és a vállalkozásokat segítő programokról döntött a 2021. évtől kezdődően:

- Az orvosok 3 lépcsőben jelentős béremelésben részesülnek, a fizetések 2021-től kezdődően három év alatt minden korábbinál nagyobb mértékben emelkednek. A szakorvosok mellett a fogorvosok, az alapellátásban dolgozó orvosok és szakdolgozók is jövedelmük emelkedésére számíthatnak. A béremelésekre a 2021. évre allokált forrás mintegy 359 milliárd forint.
- Az iparüzési adó kulcsának maximuma 2021-ben a felére, 2 százalékhelyett 1 százalékhelyett csökkent a mikro-, kis- és középvállalkozások számára. A kiskereskedelmi adó bevételeket a Kormány a 25 ezer fő alatti kistelepek esetében kompenzálja, a nagyobb önkormányzatok esetében pedig egyenként tekintette át a pénzügyi helyzetet, és így döntött a támogatás biztosításáról.
- A Kormány 10 millió forintos kamatmentes gyorskölcsönt nyújt 10 évre a legsérülékenyebb kis- és középvállalkozásoknak. A 100 milliárd forintos hitelkeretű program három év türelmi időt hagy a törlesztés megkezdésére.
- 2021. január 1-jétől az otthonteremtési akcióterv keretében az új építésű lakások értékesítésére vonatkozó adómérték ismét 5 százalékhelyett csökkent.
- 2021-től kezdődően akár 3 millió forint felújítási támogatást igényelhetnek a gyermeket nevelő családok. A lakásfelújítási program mellett a Kormány kedvezményes hitel lehetőséget is biztosít. A hitel mértéke maximum 6 millió forint lehet, kedvezményes 3 százalékos kamattal. A felvett hitel összegből 3 millió forint vissza nem térítendő támogatás, mely a felújítás végén vehető igénybe.
- Továbbá a gyermekes családok otthonteremtésének elősegítése érdekében szintén 2021. január 1-jétől mind az új, mind a használt lakások megvásárlása mentes a visszatérítendő vagyonszerzési illeték alól, ha a vásárlásnál a vagyonszerző a családi

otthonteremtési kedvezményt (CSOK) használja fel.

- A KIVA 1 milliárd forint helyett már 3 milliárd forint bevételi határig választható 2021-től. Ezzel összhangban pedig a megszűnési korlát 3 milliárd forintról 6 milliárd forintra emelkedett.
- 2021-ben a SZÉP-kártya kedvezményes adózású keretösszege 800 ezer forintra nőtt a versenyszférában, 400 ezer forintra pedig a közzsférában, hozzájárulva a hazai turizmus élénkítéséhez a járványhelyzet megszűnése után. A SZÉP-kártya szociális hozzájárulási adója év végéig eltörlésre került.
- A vendéglátás és a turizmus ágazat által fizetett turizmusfejlesztési hozzájárulás elengedése az év végéig meghosszabbodott. Ezenfelül a reprezentációt és üzleti ajándékot terhelő szociális hozzájárulási adó is eltörlésre került 2021. december 31-ig.
- A nehéz helyzetbe került vállalkozások megsegítése érdekében további likviditást segítő intézkedések kerültek elfogadásra. A pénzügyi problémával küzdő vállalatok fizetési kedvezményben részesülhetnek. A gyorsabb áfa-visszafizetés az év végéig marad meg.
- Szintén a vállalkozásokat segíti az a rendelkezés, hogy a szociális hozzájárulási adó kedvezmény már három havi munkanélküliség után igénybe vehető a korábbi hat hónap helyett.

A járvány harmadik hullámára tekintettel bezárni kényszerült vállalkozásokat a Kormány a bértámogatási program és adókedvezmények kiterjesztésével segítette.

A Tax Foundation által készített legfrissebb adóversenyképességi rangsorokban Magyarország előkelő helyezéseket ért el az OECD országok között: társasági adókulcsban az első, személyi jövedelemadóban a második, az adózási környezetben pedig a negyedik helyre sorolták hazánkat.

A humánjárvány következményeinek enyhítésére, a gazdaság újraindítására, a munkahelyek védelmére a veszélyhelyzet alatt jelentős költségvetési hatással bíró döntések születtek. Ezzel összefüggésben került sor a

Költségvetési Tanács jóváhagyó állásfoglalását követően a 2021. évi költségvetési törvény módosítására április 20-án.

A nyáron megalakult két operatív törzs javaslatára, a Kormány több intézkedést is hozott a magyar gazdaság újraindítása érdekében, amelyek a vállalkozásokat és a magyar munkaerőpiacot támogatják:

- a Kormány már hét megyében vissza nem térítendő készpénztámogatást biztosít a vállalatoknak 5 millió eurós beruházások fölött, eddig ez a határ 10 millió euró volt;
- szintén készpénztámogatást adhat a Kormány 1 millió eurós kutatás-fejlesztési beruházásnál, amely 10 új munkahelyet teremt;
- a magyar exportáló vállalatok a nemzetközi vetélytársaikhoz mérhető pénzügyi garanciákat kapnak az exporttevékenységük során;
- az Eximbank újabb 100 milliárd forintos keretösszegben ad a magyar kis-, közepes- és nagyvállalatoknak kedvezményes beruházási hitelt;
- a Széchenyi Kártya Programon belül elindítják a Széchenyi Mikrohitel programot a mikrovállalkozások számára, amelyre 10 év alatt 50 milliárd forintnyi forrást biztosítanak (10 éves lejárat, az ügyleti kamat 0,5 százalék).

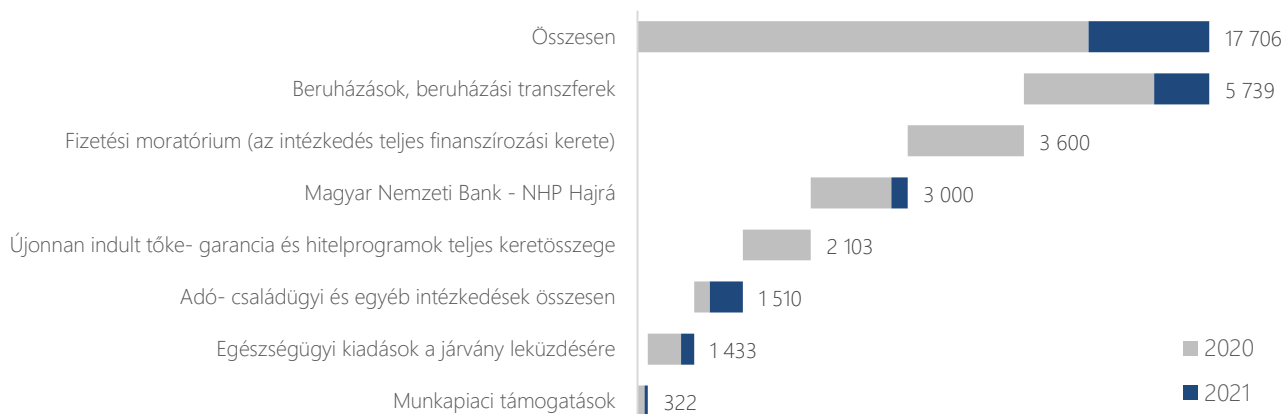
Idén a gazdaság újraindításának köszönhetően 7800 milliárd forintnyi fejlesztés valósult meg az év első kilenc hónapjában, ami hozzájárult ahhoz, hogy a harmadik negyedéves GDP alapján Magyarország az Európai Unió élmezőnyében végezzen a gazdasági helyreállítás ütemét illetően.

A magasabb GDP növekedésnek köszönhetően a nyugdíjasok egységesen 80 000 forint nyugdíjprémiumban részesülhettek novemberben. A nyugdíjprémium, valamint a magasabb infláció miatti nyugdíj-kiegészítés (amely a 13. havi nyugdíj első részletét is érintette) összesen mintegy 250 milliárd forintot tett ki.

A magyar gazdaság sikeres újraindítása következtében már kisebb mértékben szükséges állami beruházásokon keresztül is ösztönözni a fellendülést. A Kormány ezért 2021. decemberében úgy döntött, hogy egyes beruházásokat később valósít meg, ezzel jelentősen, összesen 350 milliárd forinttal növeli Magyarország idei évi pénzügyi tartalékait az államadósság csökkentése mellett. Ezáltal az egyensúlyi mutatók is javulnak, erősödik hazánk pénzügyi stabilitása, tovább javul befektetői megítélése, miközben jut forrás a 13. havi nyugdíjra, a családi adóvisszatérítésre, átlagbérig a 25 év alattiak adómentességére, és a munkát terhelő adók csökkentésére is.

25. ábra: A bevezetett intézkedések léptéke 2020-2021-ben

(milliárd forint)

Forrás: PM számítás

2.2. KÖLTSÉGVETÉSI KITEKINTÉS A 2022-2025. ÉVEKRE

A 2022-es költségvetés tovább erősíti az elmúlt évek kormányzati politikájának meghatározó elemeit, kiemelten a család- és nyugdíjpolitikát, az otthonteremtés- és felújítás programját.

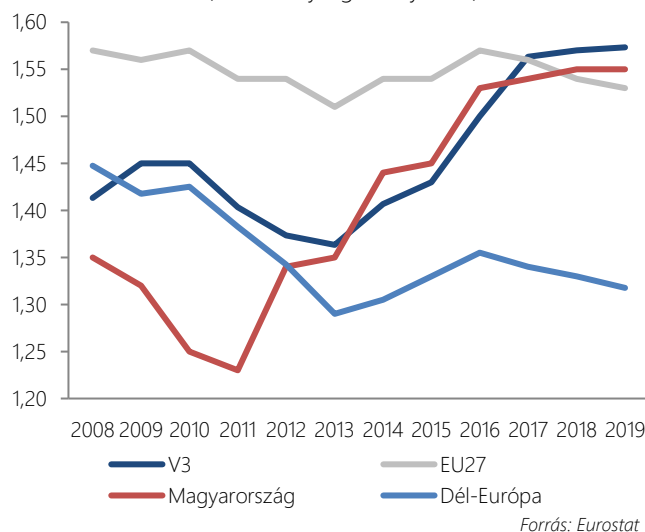
Mindeközben a stabil gazdasági növekedési pálya megcélzása mellett prioritásként kezeli a pénzügyi stabilitás és a felelős költségvetési gazdálkodás fenntartását, melyekre hazánk fejlődéséhez, a szuverén gazdaságpolitika továbbviteléhez szükség van.

A 2022-es költségvetést dinamikus, 5,2%-os gazdasági növekedéssel, mérsékelt, 3%-os inflációval, a GDP több mint 0,4%-át, 233 milliárd forintot meghaladó biztonsági tartalékkal fogadta el az Országgyűlés.

A költségvetési törvény elfogadása után a gazdaság újraindítása a tervezettnél dinamikusabban alakult, a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás, a bérek és a fogyasztás erőteljesen bővült. Ez az adóbevételek növekedésével további költségvetési vonatkozással is bíró intézkedésekre adott lehetőséget. Ezzel együtt lehetővé válik a költségvetési hiány a költségvetési törvényben szereplő 5,9%-osnál alacsonyabb, 4,9% os szintjének elérése egyes beruházási kiadások halasztásával.

Mindemellett a költségvetési törvény által biztosítottnál jóval nagyobb összegű támogatásban részesülnek a családok, és nagyobb léptékű adócsökkentésekre kerülhet sor. Az elmúlt több mint másfél évben a járvány legnagyobb terhét a családok viselték. A gyermeket nevelő szülők ezért a 2021-ben befizetett személyi jövedelemadójukat a befizetés mértékéig vagy egy felső határig visszakaphatják. Az szja-visszatérítés kifizetése 2022 februárjában esedékes. Az intézkedés költségvetési hatása mintegy 600 milliárd forint. Az adó-visszatérítést nemcsak magánszemélyek, hanem vállalkozók is megkapják, azaz egyéni vállalkozók, mezőgazdasági őstermelők, ingatlan-bérbeadók, katás és ekho-s adózók. A visszatérítés az éves átlagbér adótarományáig történhet, akár 809 ezer forint mértékéig.

26. ábra: A gyermekvállalási kedv változása
(termékenységi arányszám)

Az iparüzési adó maximális kulcsa 2022-ben továbbra is 1% marad a kis- és középvállalkozások, valamint az egyéni vállalkozások körében. Az intézkedés eredményeként mintegy 150 milliárd forint marad az érintett vállalkozásoknál.

2022. január 1-jétől az egészségügyben, az oktatásban, a szociális ágazatban, a bölcsődékben és a kultúra területén dolgozók, valamint a rendvédelmi és a fegyveres erők állománya jelentős béremelésben részesülhetnek.

A teljes 13. havi nyugdíj visszaépítésre kerül jövőre. A nyugdíjak és nyugdíjszerű ellátások 5%-kal emelkednek 2022 január 1-jétől. Újra sor kerülhet nyugdíjprémium fizetésre, mivel a gazdasági növekedés várhatóan jelentősen meghaladja az ennek feltételét képező 3,5%-os mértéket.

Az Otthonteremtési Program keretében bevezetett áfa- és adómentességek jövőre is tovább élnek.

Több tárgyalási forduló után a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma képviselői megegyezésre jutottak, ennek értelmében 2022. január 1-től a minimálbér 200 ezer forintra, a garantált bérminimum pedig 260 ezer forintra emelkedik. Ennek köszönhetően 2022. január 1-től magasabb lesz a minimálbér, mint 2010-ben az átlagbér volt. Ez a folyamat a többi bért és az egyes családi juttatásokat is

felfelé tolja. A minimálbér 200 ezer forintra emelésével nő a gyermekgondozási díj (gyed), a hallgatói gyed és a gyermekek otthongondozási díja (gyod) is. A gyed maximális összege eléri majd a bruttó 280 ezer forintot, a hallgatói gyed alapképzés esetén bruttó 140 ezer forintra emelkedik, a gyod pedig nettó 180 ezer forint lesz. A minimálbér emeléssel összefüggésben a közmunkások bére 100 ezer forintra emelkedik.

A béreket terhelő munkáltatói adóterhek a minimálbér/garantált bérminimum jelentős emelésével párhuzamosan 2022-től 4 százalékponttal tovább csökkennek, ami kiegészülve a 25 év alatti fiatalok átlagbérig megvalósuló szja mentességével, újabb jelentős előrelépést jelent a munkát terhelő adók csökkentésében.

2022. január 1-jétől átalakul az átalányadózás, mely akár kedvezőbb adózási forma is lehet a KATA-val szemben. Ezen adózás szabályai jelentősen egyszerűsödnek, illetve ez az adózási forma olcsóbbá is válhat. Az átalányadózás az éves minimálbér tízszereséig, kiskereskedelmi tevékenység esetén ötvénszereséig választható. Az így adózó egyéni vállalkozóknak az éves minimálbér feléig nem kell megfizetniük a személyi jövedelemadót, és élhetnek a családi adókedvezmény lehetőségével is. Ez hetvenezer vállalkozót érinthet.

A kisvállalati adó (KIVA) kedvező adózási forma, mely jövőre is választható. Tekintettel arra, hogy az adónem a szociális hozzájárulási adót is kiváltja, összhangban a munkáltatói adók csökkentésére vonatkozó döntéssel, az adó kulcsa 11%-ról 10%-ra tovább mérséklődik 2022. január 1-jétől.

Össességében jövőre közel 1500 milliárd forinttal több maradhat a családoknál és a vállalkozásoknál:

	Összeg (mrd Ft)
Munkáltatói adó csökkentés	590
Családi adóvisszatérítés	600
1%-ra csökken az iparüzési adó a KKV-knak	150
25 év alattiak SZJA-mentessége	140
KIVA 10%-ra csökken	10

A koronavírus-járvány elleni védekezéshez jelentős forrásokat biztosított 2020-ban a pénzügyi szervezetek különadójának rendszerére épülő hitelintézeti

különadó is. A hitelintézetek által befizetett hozzájárulási többlet összege 2021-től kezdve öt éven át, így 2022-ben is egyenlő részletekben levonható a pénzügyi szervezetek különadójának tárgyévi adókötelezettségéből.

A járvány gazdasági hatásainak leginkább kitett szektorok (ilyen a turizmus, egészségipar, kreatív ipar, élelmiszeripar, mezőgazdaság, építőipar, közlekedés és logisztika) védelmére jelentős forrásokat biztosított a Kormány. Az elkövetkező három évben ezeket az ágazatokat beruházási támogatási programokkal, kedvezményes tőke- és garanciatámogatott hitelekkel, az infrastruktúra-fejlesztések támogatásával és adócsökkentésekkel segíti a Kormány.

Az elkövetkező években a hiánycél további csökkenése várható. 2023-ban 3,5%, 2024-ben már a maastrichti hiánykritériumnál alacsonyabb, 2,5% és 2025-ben 1,5% körül alakulhat a deficit.

A középtávú költségvetési kitekintés az eddig meghozott kormányzati intézkedések figyelembevételével készült. Az előrejelzés számol:

- az orvosok 2021-ben indult és több évig tartó bérfejlesztési programjával,
- az egészségügyi szakdolgozókat megillető újabb béremelésekkel, egyéb megkezdett életpályaprogramokkal, ágazati béremelésekkel,
- a honvédelemre fordítható GDP-arányos kiadások növekedésével,
- a fegyveres és rendvédelmi szervezetek hivatásos tagjainak a jövő év elején kifizetendő hat havi fegyverpénz összegével,
- a járvány hatásainak leginkább kitett szektorok védelmére biztosított beruházási támogatási programokkal, kedvezményes tőke- és garanciatámogatott hitelekkel, az infrastruktúrafejlesztések támogatásával,
- a hatékonyabb és korszerűbb felsőoktatás érdekében a modellváltó egyetemek számára biztosított források bővülésével,
- a beruházások előkészítésének és rugalmas megvalósításának finanszírozására szolgáló Beruházási Alappal,

- a Magyar Falu és a Modern Városok Program előrehaladásával,
- az Egészséges Budapest program keretében sorra kerülő beruházásokkal.

2021-től az uniós források tekintetében elkezdődött az új 2021-2027-es tervezési periódus.

Az új uniós források két nagy blokkra tagolhatók: egyrészt a hagyományos többéves pénzügyi keret (MFF) kohéziós politikai forrásai, másrészt az Európai Bizottság által meghirdetett helyreállítási csomag, az ún. „Következő Nemzedék EU” forrásai, amelynek legnagyobb részét az ún. „Helyreállítási és Ellenálló Képesség Eszköz” (RRF) teszi ki. Az RRF középtávú célok eléréséhez biztosít forrásokat. A programcsomag része továbbá a REACT EU, amelynek célja, hogy rövid távon, gyorsan elérhető forrásokat biztosítson.

Az MFF kapcsán a Kormány kiemelt célkitűzése a gazdasági és társadalmi versenyképesség növelése a területi egyenlőtlenségek csökkentése mellett. Erre a célra hozzávetőlegesen 9100 milliárd forint uniós forrás fog rendelkezésre állni a következő 7 év során. A kohéziós források felhasználásának feltétele a Partnerségi Megállapodás és az egyes Operatív Programok elkészítése, azok Bizottság általi jóváhagyása. Mivel mind Magyarország Partnerségi Megállapodásáról, mind az RRF költést megalapozó Helyreállítási Tervről jelenleg is folynak a tárgyalások, így a 2021-2027-es MFF és RRF projekteket hazai forrásból kezdjük el megvalósítani, majd a programdokumentumok bizottsági elfogadását követően a megkezdett projektek európai uniós forrás terhére kerülnek elszámolásra. Az RRF a tartós fellendüléshez nélkülözhetetlen beruházások és reformok támogatását, a tagállamok gazdasági és társadalmi ellenálló képességének javítását, valamint a zöld és a digitális átmenet előmozdítását célozza. A finanszírozás vissza nem térítendő támogatások formájában, valamint kölcsönök útján történik.

Magyarország úgy döntött, hogy csak vissza nem térítendő támogatást (VNT) vesz igénybe. Részesedése

az RRF VNT támogatásaiból jelenleg 7,2 milliárd euró, mintegy 2511 milliárd forint. A VNT támogatások pontos kerete 2022-ben kerül majd megállapításra, és a ténylegesen felhasználható források összege részben a 2021-es növekedési adatoktól is függ majd. Tekintettel arra, hogy Magyarország 2021-ben kiemelkedő növekedési adatokat mutat, ezért várhatóan mintegy 440 Mrd Ft-tal kevesebb forrásra jogosult, így az RRF VNT források ténylegesen elérhető összege 2070-2080 Mrd Ft-ra becsülhető. A hitelrész felvételét Magyarország jelen állás szerint nem kívánja igénybe venni, ugyanakkor erről a későbbiekben is szülehet döntés, a hitelszerződést akár 2023 végéig is megköthetik a tagállamok. Az RRF esetében - a kohéziós forrásokkal szemben - nincs társfinanszírozási kötelezettség, ugyanakkor az ÁFA nem elszámolható.

A REACT EU egy kiegészítő támogatás, melyet a járvány okozta válságot ellensúlyozó intézkedésekhez nyújt az Európai Unió, a források elsősorban bértámogatásokhoz, a kis- és közepes vállalkozások megsegítéséhez járulnak hozzá, továbbá zöld beruházásokat finanszíroznak, illetve az egészségügynek nyújtanak támogatást. A REACT EU forrásoknál is igaz, hogy nincs társfinanszírozási kötelezettség, és régiókatól függetlenül, így a Közép-Magyarország Régióban is felhasználható. A gazdasági növekedésünk következtében a REACT EU forrásallokáció a vártnál alacsonyabb lett, a jelenlegi adatok szerint a Bizottság összesen mintegy 0,99 milliárd eurós (350 Ft/EUR árfolyamon számítva 345 milliárd forint) forrást allokál Magyarország részére, mely összeget 2023 végéig kell felhasználni.

A kamatkiadás – bár nominálisan emelkedik 2022 és 2025 között – GDP-arányosan várhatóan 0,2 százalékponttal alacsonyabb lesz 2025-re. A lakosság által tartott állampapírok állományának növekedése emeli ugyan a kamatkiadásokat, mivel a lakossági papírok kamata magasabb a többi állampapírhoz viszonyítva, de a magyar háztartásokhoz kerülő kamatjövedelmek a GDP emelkedéséhez, közvetve az adóbevételek növekedéséhez is hozzájárulnak.

TÁBLÁZATOK

1. MAKROGAZDASÁGI PROGNÓZIS 2021-2025

(éves változás, százalék)

	Tényadat	Előrejelzés				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
GDP növekedése és szerkezete						
GDP	-4,7	6,4	5,9	4,3	4,0	4,2
GDP belföldi felhasználása	-2,7	4,8	6,3	4,3	3,7	3,6
Háztartások fogyasztása, ebből:	-2,0	3,6	6,7	4,2	4,0	3,9
Fogyasztási kiadás	-1,6	3,3	7,9	4,9	4,6	4,5
Természetbeni társadalmi juttatás	-3,8	4,6	1,7	1,6	1,5	1,4
Közösségi fogyasztás	5,2	3,1	1,1	0,5	0,6	0,5
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-6,9	8,3	7,4	5,8	4,2	4,1
Áru- és szolgáltatásexport	-5,9	9,0	8,2	7,1	6,3	7,7
Áru- és szolgáltatásimport	-3,5	7,1	8,8	7,2	5,9	6,9
Munkaerő-piaci mutatók						
Bruttó bér-és keresettömeg	6,0	11,6	14,9	8,0	8,8	8,3
Bruttó nominális átlagkereset	9,7	8,6	14,1	7,7	8,5	8,2
Nettó nominális átlagkereset	9,7	8,6	14,1	7,7	8,5	8,2
Egy keresőre jutó nettó reálbér	6,2	3,4	9,0	4,5	5,4	5,0
Foglalkoztatottak száma ¹	-0,9	0,5	0,7	0,3	0,2	0,1
Termelékenység ¹	-3,8	5,9	5,2	3,9	3,8	4,1
Infláció	3,3	5,1	4,8	3,1	3,0	3,0

¹ Munkaerő felmérés statisztika alapján számítva

2. KÖLTSÉGVETÉSI PROGNÓZIS 2021-2025

2. a. táblázat: BEVÉTELI OLDAL

(milliárd forint)

	Tényadat	Előrejelzés				
	2020	2021 várható	2022 várható	2023 irányszám	2024 irányszám	2025 irányszám
Gazdálkodó szervezetek befizetései	1 611.3	1 838.8	2 062.4	2 206.8	2 339.5	2 451.6
Fogyasztáshoz kapcsolt adók	6 267.5	7 005.5	7 681.2	8 171.3	8 667.7	9 202.8
Lakosság befizetései	2 827.1	3 205.7	2 921.3	3 834.3	4 146.4	4 475.9
Költségvetési szervek és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok	2 798.3	2 615.3	1 745.6	1 745.6	1 745.6	1 745.6
Központi költségvetési szervektől származó befizetések	34.4	26.4	26.2	26.2	26.2	26.2
Központi maradványalapba történő befizetések	339.1	350.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Társadalombiztosítási alapok befizetése	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Helyi önkormányzatok befizetése	67.8	168.7	129.8	129.8	129.8	129.8
Elkülönített állami pénzügyi alapok befizetése	38.9	21.2	21.2	21.2	21.2	21.2
Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek	293.6	191.9	275.8	213.7	220.8	230.8
Egyéb bevételek	48.8	97.7	19.8	19.7	19.2	18.6
Uniós programok bevételei	1 683.1	1 465.1	2 363.3	3 008.5	1 568.1	1 027.8
Vámbeszedési költség megtérítése	15.9	23.2	25.4	27.2	28.8	30.8
Bevételek összesen	16 025.8	17 009.4	17 272.0	19 404.2	18 913.2	19 361.0
Kamatbevételek	247.2	105.9	105.0	143.3	60.4	69.8
Bevételi főösszeg	16 273.0	17 115.3	17 377.0	19 547.6	18 973.6	19 430.8

2. b. táblázat: KIADÁSI OLDAL

(milliárd forint)

	Tényadat	Előrejelzés				
	2020	2021 várható	2022 várható	2023 irányszám	2024 irányszám	2025 irányszám
Egyedi és normatív támogatások	663.4	565.5	510.9	485.9	495.9	502.9
Közszolgálati műsorszolgáltatás támogatása	84.8	97.2	110.7	105.4	108.7	111.9
Szociálpolitikai menettíj támogatás	65.0	87.2	90.0	90.0	90.0	90.0
Lakásépítési támogatások	251.5	377.4	396.8	220.3	173.0	153.0
Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap	658.9	673.7	707.2	708.3	710.8	716.8
Költségvetési szervek és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok	12 325.9	11 807.2	8 653.0	8 639.0	8 932.4	9 044.1
Társadalmi önszerveződések támogatása	4.5	5.6	11.8	5.8	5.8	5.8
Társadalombiztosítási alapok támogatása	652.0	1 409.2	2 293.6	2 307.5	2 172.8	2 037.7
Helyi önkormányzatok támogatása	821.0	1 013.9	873.4	868.4	864.3	864.2
Elkülönített állami pénzalapok támogatása	248.5	107.6	150.7	100.3	102.2	104.0
Uniós programok kiadásai	2 032.6	2 304.4	2 534.9	4 064.7	2 186.1	2 162.7
Nemzetközi pénzügyi kapcsolatokról eredő kiadások	10.8	11.9	16.8	8.5	4.4	4.4
Adósságszolgálati járulékos kiadások	44.5	52.9	43.4	40.0	39.8	39.6
Egyéb kiadások	120.3	130.1	171.1	190.7	203.4	208.5
Rendkívüli kormányzati intézkedések	0.0	0.0	150.0	157.0	155.0	160.0
Céltartalék	0.0	0.0	608.7	424.3	559.7	623.8
Országvédelmi Alap	0.0	0.0	0.0	88.0	88.0	88.0
Járvány elleni védekezés központi tartaléka	0.0	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0
Gazdaság-újraindítási Alap központi tartaléka	0.0	0.0	68.0	0.0	0.0	0.0
Beruházás Előkészítési Alap	0.0	0.0	5.0	5.0	5.0	5.0
Beruházási Alap	0.0	0.0	150.0	350.0	350.0	350.0
Pénzbeli kárpótlás	2.2	1.9	1.8	1.6	1.3	1.1
Kezességérvényesítés	14.0	16.1	47.0	56.5	57.5	57.5
Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások	1 311.7	1 198.4	933.9	1 002.5	1 377.0	1 683.0
Hozzájárulás az EU költségvetéséhez	449.8	610.5	579.9	614.2	638.7	671.2
Kiadások összesen	19 761.3	20 470.7	19 128.6	20 533.8	19 322.0	19 685.1
Adósságszolgálati kamatkifizetések	1 227.7	1 395.7	1 475.7	1 478.4	1 585.2	1 653.0
Kiadási főösszeg	20 988.9	21 866.4	20 604.3	22 012.2	20 907.175	21 338.1

2. c. táblázat EGYENLEG ÉS TOVÁBBI MUTATÓK

(milliárd forint)

	Tényadat	Előrejelzés				
	2020	2021 várható	2022 várható	2023 irányszám	2024 irányszám	2025 irányszám
Központi költségvetés elsődleges egyenlege	-3 735.5	-3 461.3	-1 856.6	-1 129.6	-408.7	-324.1
Központi költségvetés elsődleges egyenlege a GDP %-ában	-7.8%	-6.5%	-3.2%	-1.8%	-0.6%	-0.4%
Központi költségvetés egyenlege	-4 716.0	-4 751.1	-3 227.3	-2 464.6	-1 933.6	-1 907.3
Nyugdíjbiztosítási Alap egyenlege	-310.7	-19.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Egészségbiztosítási Alap egyenlege	-331.3	-401.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Elkülönített pénzalapok egyenlege	46.7	-25.3	74.7	14.1	33.0	51.7
Központi alrendszer egyenlege	-5 311.3	-5 196.5	-3 152.6	-2 450.4	-1 900.6	-1 855.6
Helyi önkormányzatok egyenlege	-111.2	50.0	-228.6	-118.0	74.6	88.5
Államháztartás egyenlege	-5 422.5	-5 146.5	-3 381.2	-2 568.4	-1 826.0	-1 767.1
ESA híd	1 599.9	1 167.6	495.4	326.3	94.9	644.6
Kormányzati szektor ESA egyenlege	-3 822.6	-3 978.8	-2 885.9	-2 242.1	-1 731.1	-1 122.5
Kormányzati szektor ESA egyenlege a GDP %-ában	-8.0%	-7.5%	-4.9%	-3.5%	-2.5%	-1.5%

